

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 56.sz. hír / komócsin zoltán látogatása hajdu-bihar megyében/ második bekezdésének ötödik sorától a helyes szöveg a következő:

... beszélgetett a pártvégrehajtóbizottság tagjaival, utána felkereste a micsurin termelőszövetkezet gazdaságát, majd debrecenben részt vett a hajdu-bihar megyei pártvégrehajtóbizottság ülésén

-. -

bb. 75. időjárásjelentés

gk/a/la

1963. augusztus 30.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 30-án, pénteken 19 órakor:

hűvös idő

várható időjárás szombat estig:

tulnyomórészt felhős idő, többfelé még esővel. mérsékelt, helyenként élénk északi szél. várható legmagasabb napi hőmérséklet szombaton 16-19 fok között./mti/

-. -

19.59/- szb

-40-

kk

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 160-490, 350-400
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 31.

bb. 1. készül a „picasso”, című tanulmány második kiadása

i/tf/a/fm

1963. augusztus 31.

pablo picassonak, korunk egyik legnépszerűbb művésznének gazdag, sokoldalú életművét körben éva művészettörténész dolgozta fel tanulmánykötetben, amely első ízben 1959-ben jelent meg, s napok alatt minden példányát megvásárolták.

a képzőművészeti alap kiadványvállalata - a nagy érdeklődésre tekintettel - tervbe vette a „picasso”, második kiadását a művészet kiskönyvtára című sorozatban. az új kiadványban - amely előreláthatóan a jövő év elején jelenik meg - 60 művészi reprodukció szemlélteti a nagy mester alkotásait./mti/

-. -

bb. 2. a magyar helikon könyvkiadó szeptemberi újdonságai

i/bi/tr/a/fm

1963. augusztus 31.

a magyar helikon könyvkiadó szeptemberben négy könyvet bocsát a magyar olvasóközönség elé. la fontaine: a szerelmes kurtizán című kötete, a nagy meseíró szórakoztató történeteit, ugynevezett széphistóriáit tartalmazza. ezek többnyire boccaccio, rabelais, machiavelli egy-egy történetéből merítik tárgyukat. a kötetet, amely a széphistóriákat babits minály, jékely zoltán és rónay görgy fordításában gyűjti csokorba, györy miklós illusztrációi díszítik.

új kiadásban jelenteti meg a könyvkiadó laubert: bovaryné című világhírű regényét. gyergyai albert, a mű fordítója, az új kiadás alkalmából fordítását átdolgozta. a könyv illusztrációit martyn ferenc készítette.

megjelenik a magyar helikon könyvkiadónál radnóti miklós összes verseinek gyűjteménye, abban a beosztásban, ahogyan a tragikus sorsú költő még életében elrendezte köteteit. percy bysshe shelley verseit kardos lászló és kéry lászló válogatásában, a legkiválóbb magyar műfordítók tolmácsolásában tárja a könyvkiadó a magyar olvasóközönség elé./mti/

-. -
- 1 -

bb 3. bolgár zenei hét a rádióban

i s/hné/m/fm

1963. augusztus 31.

a magyar rádió szeptember 9-től-15-ig rendezi meg a bolgár zenei hetet. a hét minden napján sugároznak műsort bolgár zeneszerzők műveiből, illetve bolgár zeneművészek és zenekarok közreműködésével készült számokat. a bolgár zenei hét megnyitó műsorát szeptember 9-én, hétfőn este közvetíti a kossuth-adó. ezen a koncerten három jelentős bolgár zeneszerző műve hangzik majd el: marinov: fantasztikus jelenetek című kompozíciója, vladigerov: hat zenekari dala és rajcsev: 2. szimfóniája új prometheus címmel.

kedden este fuvószenét hallhatunk a bolgár honvédelmi minisztérium zenekarának előadásában. szeptember 11-én, szerdán a legnevesebb bolgár zeneszerző, pancso vladigerov műveiből összeállított koncertet közvetítik. a szerző világszerte ismert vardar-rapszódiaját david ojsztrah adja elő. másnap az obretenov-kórus műsorával ismerkedhetnek meg a rádió hallgatói. a többi napokon bolgár operaénekesek műsorszámaitól készült felvételeket sugároznak. felcsendül majd a két híres művész: nikolaj gyaurov és dmitrij uzonov hangja is. izelítőt kapnak a hallgatók a bolgár könnyűzenéből is.

a bolgár zenei hét szeptember 15-én a bolgár állami népi együttes és a bolgár rádió népi zenekarának koncertjével zárul. /mti/

...-

bb 4. egy hét múlva államkölcsön sorsolás - több mint 100 millió forint az 1. az 5. és a 6. békekölcsönre

i kf/kf/m/ki

1963. augusztus 31.

az országos takarékpénztár alig több mint kéthónapos szünet után ismét államkölcsön huzásra készült fel. egy hét múlva, szeptember 9-én és 10-én rendezik meg az 1. az 5. és a 6. békekölcsön 1963. második félévi huzását.

az első napon szeptember 9-én az 1. békekölcsönt sorsolják, amelyből 110 000 kötvényre 20.5 millió forint jut. szeptember 10-én az 5. békekölcsönből 175 000 kötvényre 35.5 millió forintot, a 6. békekölcsönből pedig 227 000 kötvényre 52.9 millió forintot sorsolnak ki. így a két nap alatt a három kölcsönből összesen több mint félmillió kötvényre 108.9 millió forintot sorsolnak ki nyereség és törlesztés formájában. /mti/

...-

- 2 -

bb 5. színes filmet készítenek a szarvasok életéről

i cs/j/m/ká

1963. augusztus 31.

a magyar tájak európa-szerte méltán híres nagyvadját, a szarvasost igen nehéz megközelíteni. finom hallása és különösen jó szimatja miatt, így aztán a vadászokon vadőrökön kívül kevesen ismerik. a vadászok is leggyakrabban csak magaslesekkel lövik, távcsöves puskával. most schuller imre filmriporter - aki a néhány év előtt afrikában járt magyar vadászexpedíció filmjét készítette - lencsevégre kapja az erdők koronás királyát. a közönség számára gépével „kilesi”, a szarvascsordák, családok életmódját, szokásait, az egyes érdekes példányok életének jellemző mozzanatait. a felvételek már 1961. őszén megkezdődtek. a tervek szerint a 15-20 perces színes kisfilm egyúttal bemutatja a magyar erdőségek legszebb tájait. az érdekesnek ígérkező „szarvas-film”, valószínűleg 1964. tavaszán kerül majd a nagyközönség elé. /mti/

...-

-3-

Handwritten signature

bb 3. bolgár zenei hét a rádióban

i s/hné/m/fm

1963. augusztus 31.

a magyar rádió szeptember 9-től-15-ig rendezi meg a bolgár zenei hetet. a hét minden napján sugároznak műsort bolgár zeneszerzők műveiből, illetve bolgár zeneművészek és zenekarok közreműködésével készült számokat. a bolgár zenei hét megnyitó műsorát szeptember 9-én, hétfőn este közvetíti a kossuth-adó. ezen a koncerten három jelentős bolgár zeneszerző műve hangzik majd el: marinov: fantasztikus jelenetek című kompozíciója, vladigerov: hat zenekari dala és rajcsev: 2. szimfóniája új prometheus címmel.

kedden este fuvószenét hallhatunk a bolgár honvédelmi minisztérium zenekarának előadásában. szeptember 11-én, szerdán a legnevesebb bolgár zeneszerző, pancso vladigerov műveiből összeállított koncertet közvetítik. a szerző világszerte ismert vardar-rapszódiaját david ojsztrah adja elő. másnap az obretenov-kórus műsorával ismerkedhetnek meg a rádió hallgatói. a többi napokon bolgár operaénekesek műsorszámairól készült felvételeket sugároznak. felcsendül majd a két híres művész: nikolaj gyaurov és dmitrij uzonov hangja is. izelítőt kapnak a hallgatók a bolgár könnyűzenéből is.

a bolgár zenei hét szeptember 15-én a bolgár állami népi együttes és a bolgár rádió népi zenekarának koncertjével zárul. /mti/

...-

bb 4. egy hét múlva államkölcsön sorsolás - több mint 100 millió forint az 1. az 5. és a 6. békekölcsönre

i kf/kf/m/ki

1963. augusztus 31.

az országos takarékpénztár alig több mint kéthónapos szünet után ismét államkölcsön huzásra készült fel. egy hét múlva, szeptember 9-én és 10-én rendezik meg az 1. az 5. és a 6. békekölcsön 1963. második félévi huzását.

az első napon szeptember 9-én az 1. békekölcsönt sorsolják, amelyből 110 000 kötvényre 20.5 millió forint jut. szeptember 10-én az 5. békekölcsönből 175 000 kötvényre 35.5 millió forintot, a 6. békekölcsönből pedig 227 000 kötvényre 52.9 millió forintot sorsolnak ki. így a két nap alatt a három kölcsönből összesen több mint félmillió kötvényre 108.9 millió forintot sorsolnak ki nyeresemény és törlesztés formájában. /mti/

...-

- 2 -

bb 5. színes filmet készítenek a szarvasok életéről

i cs/j/m/ká

1963. augusztus 31.

a magyar tájak európa-szerte méltán híres nagyvadját, a szarvast igen nehéz megközelíteni. finom hallása és különösen jó szimatja miatt, így aztán a vadászokon vadőrökön kívül kevesen ismerik. a vadászok is leggyakrabban csak magaslesekkel lövik, távcsöves puskával. most schuller imre filmriporter - aki a néhány év előtt afrikában járt magyar vadászexpedíció filmjét készítette - lencsevégre kapja az erdők koronás királyát. a közönség számára gépével „kilesi”, a szarvascsordák, családok életmódját, szokásait, az egyes érdekes példányok életének jellemző mozzanatait. a felvételek már 1961. őszén megkezdődtek. a tervek szerint a 15-20 perces színes kisfilm egyúttal bemutatja a magyar erdőségek legszebb tájait. az érdekesnek ígérkező „szarvas-film”, valószínűleg 1964. tavaszán kerül majd a nagyközönség elé. /mti/

...-

-3-

Handwritten signature

ittas emberek kirablására „társult”, fiatal emberek - pénzes tabor, szakál lászló, tekulics nándor és kuttich lászló - álltak vádlottként a fővárosi bíróság előtt. a négy barát költséges szórakozásait bűncselekménnyel szerzett pénzből fedezte. a jános pincéből távozóban követték egy vendéget, akinél nagyobb összeget sejtettek. ujközben felfigyeltek egy másik ittas emberre is. szétváltak, kettesben követték, majd leütötték a két férfit, s elvették értékeiket. amikor a „vállalkozás”, után összejöttek, s kiderült, hogy a zsákmány nem üti meg a várt mértéket, elhatározzák a jövőben körültekintőbben „dolgoznak”, gondosabban választják meg áldozatukat. egy más alkalommal pénzes és szakál a bakáts téren leütött egy férfit. a támadás után találkoztak barátaikkal, akik ugyancsak rablási céllal voltak uton, de eredménytelenül.

a bíróság joerős ítéletében pénzes tibort két évi és négy hónapi, szakál lászlót és tekulics nándort két-két évi, kuttich lászlót egy évi és két hónapi szabadságvesztésre sujtotta./mti/

..

bb.7. a győri kisleludi színház budapesti vendégjátéka
i bi/n fm 1963. augusztus 31.

a győri kisleludi színház együttese szeptember 7-én és 8-án budapesten vendégszerepel. ábrahám pál: viktoriá című nagyoperettjét mutatja be este 7 órakor a petőfi színházban./mti/

..

bb.8. rekord mennyiségű nyeremény a hétfői lottó jutalomSORsoláson
i kf/n ki 1963. augusztus 31.

szeptember 2-án, hétfőn délelőtt 9 órai kezdettel a sportfogadási és lottó igazgatóság nádor utcai székházában rendezik a lottó augusztusi tárgynyerevényeinek sorsolását. a huzáson a 31. játékhet szelvényei között rekord mennyiségű, összesen 916, tárgynyerevényt sorsolnak ki. a rekord annak köszönhető, hogy - az eddigi évektől eltérően - az idén a nyári hónapokban sem csökkent a heti 4-4.5, milliós sőt nem egyszer ötmilliós, szelvényszám. így a magas nyereményalapból több „jutott”, a nyerevénytárgyakra.

főnyerevényként ezuttal három ~~örök~~ lakás és négy moszkvics személygépkocsi jut a szerencsés lottózóknak. ezenkívül többek között 36 motorkerékpárt, 14 lengyel-, csehszlovák- és magyar gyártmányu teljes szobaberendezést, 95 televíziót, 123 rádiót és 47, bel- és külföldi, hűtőgépet sorsolnak ki./mti/

..

8.50/n

-4-

bb.9. vöröshagyma - önkiszolgáláshoz csomagolva

vid/n ká

1963. augusztus 31.

ötletes csomagolási eljárást alkalmaznak a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjának kiszombori telepén. a vöröshagymát hurkatöltő-szerű berendezéssel kis zsákba öntik. egy ember két hagymatöltőt kezel egyszerre. így csomagolják önkiszolgáláshoz a makói táj fűszernövényét.

a termeléssel tele apró zsákokat nyugat-németországba exportálják, ahol a zöldséges önkiszolgáló boltokban a házi-asszonyok vásárlását könnyítik meg ezzel az előkészítéssel.

a kiszombori telepről az idén már 50 vagon árut szállítottak a hungarofrukt címkéjével ellátott, egykilós zsákokban. ezenkívül nagyobb, ötkilós tételeket is csomagolnak, ugyancsak külföldi megrendelésre./mti/

..

bb.10. esztergomba költözik az aranyfej stábja - tatabányán forgatják az egy ember, aki nincs című játékfilmet

i s/n fm

1963. augusztus 31.

csaknem két hétig győrtött forgatták az első magyar-angol koprodukcióban készülő játékfilm, az aranyfej felvételeit. a jövő hét elején a stáb esztergomba költözik, ahol james hill angol rendező vezetésével a duna-parton rögzítik filmszalagra a történet nagy részét. a film négy főszereplője közül három angol gyermek-színész loraine power, denise gilmore és michel craze. a magyar főszereplő esztergályos cecilia. az izgalmas, színes ifjúsági filmben szerepel továbbá pécsi ildikó, básti lajos, főny mártá, rajz jános és peti sándor is.

gertler viktor rendezésében tatabányán forgatják az egy ember, aki nincs című bűnügyi játékfilm utolsó felvételeit. a forgatókönyvet szántó jeno novellája alapján polgár andrás, kovács nándor és borhy anna írta. a főbb szerepekben gábor miklóst, vass évát, domján editet, ajtay andort és horváth józsefet láthatjuk./mti/

..

9.00/n

-5-

bb.11. kevesebb lesz a füst és a korom a 6. kerületben

i ni/n zs

1963. augusztus 31.

a 6. kerületi tanács és a köjál helyi vezetősége a jövőben egész évre szóló intézkedési tervet készít a levegő tisztaságának védelmére. a legsürgősebb feladatokat azonban már most, soron kívül megoldják. a házkezelési igazgatóság például a felújítás alatt álló lakónházak füstjáratait és a kazánok szigetelését több mint egymillió forintos költséggel megjavítja. a jókai tér 10. és a Liszt ferenc tér 3. számú épületek 50.000 forintos költséggel épülő füstelszívó berendezést kapnak. a kerület más részein több mint 150.000 forintot költenek hasonló felszerelésekre./mti/

..

bb.12. a Legtakarékosabb kerület: Óbuda

i ni/ n zs

1963. augusztus 31.

Óbudán a tanács takarékosági albizottságának aktivistái nemcsak a tanácsai költségvetésből gazdálkodó vállalatok pénzügyeit ellenőrzik rendszeresen, hanem a lakosság figyelmét is felhívják, milyen népgazdasági jelentősége van a vízzel, villannyal, gázzal, vagy a tüzelőanyaggal való takarékoságnak. a hki útján a házfelügyelői hálózat is bekapcsolódott a mozgalomba.

az eredmények nem maradtak el: a betétállomány növelésével, a különböző területeken elért megtakarításokkal a 3. kerület kivívta a főváros legtakarékosabb kerülete címet, s a fővárosi tanács által felajánlott ezüst vándorserleg véglegesen Óbudára került./mti/

..

bb.15. unokák és nagymamák csipkés fehérneműben

i sz/n ki

1963. augusztus 31.

a habselyem kötöttárugyák készítményeinek új kollekcióját úgy állította össze, hogy dusan díszített női és gyermek fehérnemű között válogathassanak a vásárlók. a bemutatott csipkés szélű műselyem és nylon holmik megnyerték a kereskedelem képviselőinek tetszését és nagy mennyiséget rendeltek. gyártásukat már meg is kezdték. dusan csipkézett fehérneműben járhatnak tehát a kisbabák és nagymamák egyaránt. a csipkén kívül ujabban zsinór díszítést is alkalmaznak az új fehérnemű-modelleken. a karácsonyi vásárra külön női fehérnemű garnitúrákat készít a habselyemgyár.

a gyár kelmetervezői egyébként több újdonsággal kísérleteznek: be akarják vezetni a csillámló szintetikus szállal átszőtt fehérneműket, pulóvereket és fürdőruhákat is./mti/

..

9.06/n

-6-

10,05

bb.13. az év végére megjelennek az újfajta mosógépek és centrifugák

i sl/n ki

1963. augusztus 31.

az elektromos háztartási gépek népes családjának egyik legelterjedtebb tagja a mosógép, amely immár minden harmadik-negyedik családnál megtalálható. az idén ismét 160.000 példányt bocsátanak ki és így bármelyik szaküzletben, vagy áruházban hozzá lehet jutni. a vásárlók egyetlen panasza, hogy kicsiny a választék, mindenütt csupán ugyanazt az egy-két típust árúsítják. ezt a panaszt a kohó- és gépipari minisztérium is jogosnak találta, ezért a hajdusági iparművekben gyors egymásutánban újabb mosógéptípusokat is kialakítanak. az új keverőtárcsás mosógépet lábkapcsolóval is felszerelik, ami kényelmesebbé és biztonságosabbá teszi a kezelést. egy másik típusnak, a két kiló ruha befogadására alkalmas lengőlapátos gépek már a mosási elve is megváltozik. a keverőtárcsa elhagyása jobban kiméli a ruhát, s ez az előny bőségesen kárpótolja a háziasszonyt azért, hogy a mosási idő 4-5 perccel hosszabbá válik. egy további új típusu gépben már sem keverőtárcsa, sem lapátkerék nincs, hanem forgódob segítségével mossa a ruhát. kisebb háztartások számára azonban az utóbbi nem kifizetődő, mert csak nagyobb méretben lehet gyártani, ami az árat is emeli. ezt a gépet elsősorban a nagyobb családok, bölcsődék, vagy például társasházak lakói közösen tudják gazdaságosan kihasználni.

a hajdusági iparművek az év elején kisebb mennyiségű centrifugát is forgalomba hozott, s a napokban rátért a nagyszorozatu gyártásra. az új gépeket már elektromos fékkel látják el, kikapcsoláskor a fék azonnal leállítja a centrifuga mozgását és így elejét veszi az esetleges baleseteknek.

az említett mosógépek első szállítmányai novemberben, az első centrifugák pedig már szeptemberben elhagyják a gyárat. a centrifugából az idén több mint tízezer, az új mosógépekből pedig körülbelül 20.000 készül./mti/

..

bb.20. szeptember 12-én kezdi új évadját a székesfehérvári vörösmarty színház

vid/n fm

1963. augusztus 31.

az újjáépített székesfehérvári vörösmarty színházban szeptember 12-én kezdődik az évad. a színháznak nem lesz önálló társulata, hanem az eddigi jól bevált rendszer szerint nyolc budapesti és négy vidéki színházzal kötötték megállapodást vendégszereplésre. az új évadban összesen száznegyven előadást tartanak. köztük gyermek és ifjúsági előadások, valamint külföldi vendégművészek felléptével tánc-dalstuk is lesznek. az évadnyitó díszelőadáson szeptember 12-én a pécsi nemzeti színház operaegyüttese a Bánk bán adja elő./mti/

..

9.20/n 10,05

-7-

bb 16. új diplomás szakma: a kertépítész-mérnök - specialistákat kap a 15 milliárd forint értékű zöldterület

i le vm ká 1963. augusztus 31-

új szakmával bővül a diplomás foglalkozások sora: a kertészeti és szőlészeti főiskolán megkezdik a kertépítész-mérnökök képzését. a kertépítészeti szak - amely először képez magyarországon ilyen szakembereket - az 1963-64-es tanévben nyílik meg, s 1965-ben adja ki az első okleveleket.

a népgazdaságnak most már nagy szüksége van speciális képzett-ségű kertépítészekre. az építkezésekkel együtt gyors ütemben bővül-nek a zöldterületek; az ország jelenlegi zöldterületei - parkerdők, városi parkok, közkertek, stb. - kereken 15 milliárd forintnyi értéket képviselnek, s a 15 éves lakásfejlesztési program további 3 milliárd forintot irányoz elő újabbak létesítésére. az építésügyi minisztérium rendelkezése értelmében az új lakótelepeken, illetve környékükön minden lakosra 50 négyzetméternyi zöldterületnek kell jutni, s a lakótelepek tervezésének ki kell terjednie a tereprende-zésre és a kerttervezésre is. kertépítészeti munkakörben azonban most mindössze 68 diplomás szakember dolgozik. az országos tervhiva-tal felmérése szerint öt éven belül 300, a következő öt évben pedig 450 ilyen szakemberre lesz szükség.

a zöldterületek megtervezéséhez és karbantartásához nemcsak több, hanem alaposabb, specializáltabb képzettségű szakember kell. a régi kertépítészek többnyire kis egységeket, főleg házikerteket terveztek; most nagy közterületeket, egész lakótelepek kiterjedt parkjait, önálló városrészek zöldterületeit kell kialakítaniok. több követelménnyel kell számolniok, mint azelőtt, mert a parkosítás, fásítás a gyönyörködtetés mellett elsősorban egészségügyi, higiéniai célokat szolgál. az építészeti stílus változásával pedig válto-zik az esztétikai szempont is: az épületek leegyszerűsített formáit a parkok festőiségével kell feloldani.

a kertészeti és szőlészeti főiskola szakosítása lehetővé teszi, hogy a leendő kertépítészek sokoldalúan és alaposan készül-jenek fel szakmájukra. az első évfolyamon a természettudományi ala-pozó tárgyakat együtt tanulják a kertészeti termelési szak hallgatóival, a második évben már csak a tantárgyak egy része közös, a harmadik évtől pedig teljesen különválnak a két szak. a kertépi-tészek nagyobb óraszámban tanulnak majd kerttervezést, kultur-technikát, meteorológiát, s új tantárgyaik között szerepel az áb-rázoló mértan és rajz, a városépítés és regionális tervezés, a természetvédelem, az esztétika-és művészettörténet./mti/

9.36/n 1085

-8-

bb.14. növekszik a jersey ruházati cikkek gyártása - új üzemmel bővül a budapesti finomkötöttárugyár

i sz/n ki 1963. augusztus 31.

a könnyűiparban végrehajtott gyárösszevonások során egyesítették a zuglói, a rákospalotai és a divat kötöttárugyárakat, amelyek most egy vállalatként, budapesti finomkötöttárugyár néven működnek.

az országban ez a vállalat foglalkozik jersey ruházati cikkek tömeges gyártásával. az összevonás alkalmával úgy alakították ki a gyártmányösszetételt, hogy a bébi-pamutruhák készítését más gyárnak adták át, s az így szabaddá vált gépke is jersey-kelmét szőnek. több olyan új gépet állítottak munkába, amelyeken mintás szövésű, kockás és törökös mintás jersey készül. a jersey-ből férfi zakótól női kosztümgig, pulóvertől a gyermeknadrágig sokféle cikket hoznak forgalomba. az új gépek és a gyártmány-átcsoportosítás eredményeként a tavalyihoz mérten most hatvan százalékkal növelik a kelme gyártását, de a nagymértékben megnövekedett keresletet még így sem tudják kielégíteni. jövőre a mostani 1,800.000 helyett 2,200.000 darab női, férfi és gyermek ruhaneműt készítenek. kísérleteznek azzal, hogy a gyapjuhoz különböző arányban 10-55 százalékban, szintetikus szálat keverjenek, ily módon a kelmét kopásállóvá, tartósabbá akarják tenni. az új gyártmányokhoz, az estélyi ruhákra, pulóverekre szánt jerseyhez felhasználnak csillámló, ugynevezett heliodor fonalat, amely fémszál hatását kelti.

a budapesti finomkötöttárugyár zuglói telepén rövidesen nagy-arányú építkezés kezdődik. háromszintes üzemépületet és kétszin-tes ugynevezett szociális létesítményt emelnek. az előbbiben a kötőde és a varroda, míg az utóbbiban a konyha, az étterem, az öltöző és a zuhanyozó kap helyet. a 28 millió forintot igénylő beruházás a tervek szerint 1965 végére fejeződik be./mti/

bb.17. szeptember 19-én kezdődnek az idei georgikon napok

vid/le/n ká 1963. augusztus 31.

több mint másfél évszázaddal ezelőtt, 1797-ben alapította meg Keszthelyen Festetics György Európa első mezőgazdasági főisko-láját, a georgikont, s a város azóta a mezőgazdasági tudományok egyik jelentős hazai központja. a georgikon utóda, a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola immár hagyományosan minden évben georgikon napok néven tudományos konferenciát rendez a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről.

az idei georgikon napokra szeptember 19-21-én kerül sor. központi témája: a mezőgazdaság feladatai az élelmiszertermelés fejlesztésében. két napos plenáris ülés után öt szekcióban vitatják meg a téma növénytermesztési, állattenyésztési, kertészeti, növény-védelmi és ökonómiai vonatkozásait. /folyt.köv./

9.35/n

-9-

bb.17./ szeptember 19-én kezdődnek...1.folyt. / n

a georgikon napok minden évben kiváltják a nemzetközi szakmai körök érdeklődését, s az ideai tanácskozásra is számos külföldi vendég érkezését várják. az egyes szakterületek legnevesebb hazai képviselői mellett hat ország 14 tudósa jelentette be hozzászólását./mti/

..

bb.18. „összkomfortos,, lakodalmak a baranyai falvakban

vid/ n ká

1963. augusztus 31.

a baranyai falvakban megmond többé a lakodalmak rendezése, a földművesszövetkezetek ugyanis magukra vállalták azok megszervezését. az örömszülőknél csupán annyi a dolguk, hogy a földművesszövetkezet irodájában bejelentik: hol, mikor és hány személyes lagzit akarnak tartani. az adott napon aztán a földművesszövetkezeti vendéglátó- „osztaga,, kivonul a lakodalmas házhoz, gépkocsikon szállítva a szükséges butorokat, felszereléseket és edényeket. berendezik az étkezőhelyiséget, majd elkészítik és felszolgálják a lakomát. az ételeket szakképzett szakácsnők főzik, és hivatásos pincérek szolgálják fel. vacsora után a pincérek hideg büfét rendeznek be a vendégek számára. a lakodalmak így nemcsak kulturáltabb körülmények között zajlanak le, hanem kevesebbe is kerülnek: mintegy 20 százalékkal olcsóbbak, mintha a szülők maguk rendeznék. az „összkomfortos,, lakodalmak rövid idő alatt igen népszerűvé váltak. erre mutat, hogy a mágocsi vendéglátók legutóbb már a tizedik lagzit rendezték a körzetükhöz tartozó csikostöttösön. itt három szakácsnő főzött, és hat pincér szolgálta ki a másfél-száz vendéget./mti/

..

bb.23. Ügyvitelszervezési és gépesítési kiállítás nyílik a vásár területén

k sl/n ki

1963. augusztus 31.

a pénzügyminisztérium szervezési és ügyvitelgépesítési intézete szeptember 4.- és 14. között ügyvitelszervezési és gépesítési kiállítást rendez a budapesti nemzetközi vásár 3-as számú pavilonjában. bemutatják a korszerű ügyvitelszervezési és gépesítési eljárásokat, segédeszközöket és gépeket, amelyeket az iparban, a mezőgazdaságban és a népgazdaság egyéb területein jól fel lehet használni. a kiállítást szeptember 4-én délután 2-7-ig, egyéb hétköznapokon délelőtt 10-től este 7-ig, szombaton pedig 10-órától délután 1 óráig bárki díjtalanul megtekintheti./mti/

..

9.45/n

-10-

le

bb.19. a férfiak sokkal kevésbé ügyelnek testi épségükre, mint a nők - statisztikai tanulmány a halálos végű közlekedési balesetek okairól, megoszlásáról

i zs/n zs

1963. augusztus 31.

a központi statisztikai hivatal népegészségstatisztikai osztályának munkatársai a közelmúltban behatóan vizsgálták a halálos végű szerencsétlenségek adatait. a vizsgálódás eredményeit összegező számsorok, táblázatok figyelmeztető képet rajzolnak arról: milyen sok áldozatot szed a gondatlanság, a felelőtlenség és a közlekedési előírások megszegése.

egyértelműen megállapítható például, hogy a férfiak sokkal kevésbé ügyelnek testi épségükre, mint a nők. az elmúlt évben közlekedési baleset következtében 1308-an veszítették életüket - többen, mint a korábbi esztendő bármelyikében - s az áldozatok közül 1067 férfi és 241 nő volt. százezer férfira tehát 22, ugyanennyi nőre viszont nem egészen 5 közlekedési baleset jutott. elgondolkodtató, hogy 1954 óta az erősebb nem közlekedési baleseti halandósága észrevehetően emelkedő tendenciát mutat - a nőké lényegében azonos szinten mozog.

a halálos balesetek korcsoportok szerinti alakulásáról készített kimutatás azt tanúsítja, hogy viszonylag a legtöbb áldozat a 60 éven felüli idős emberek közül kerül ki. öröndetes - bár még korántsem kielégítő eredmény -, hogy 1954 óta az 1-6 éves apróságok baleseti halandósága 27 százalékkal csökkent. a statisztika egyébként azt mutatja, hogy a gyerekek között is a kislányok az óvatosabbak és körültekintőbbek: a halálos végű balesetek áldozatai között kétszerannyi 7-14 éves fiú szerepel, mint lány.

a halál-okok tanulmányozásából kitűnt, hogy a motorkerékpár-balesetek száma csupán az elmúlt évben 23 százalékkal emelkedett. 1958-hoz viszonyítva a növekedés 86 százalékos - jóllehet a motorkerékpárok száma csak 68 százalékkal magasabb. a korábbi éveknél szembeötlően több baleset érte a gyalogosokat és a kerékpárosokat, a traktoros balesetek száma viszont némileg alacsonyabb volt, mint az előző években. a közúti villamosok okozta szerencsétlenségek száma 1955 óta lényegében azonos szinten mozog: a balesetek nagy részét gázolás okozta.

vizsgálták a statisztikusok a balesetek áldozatainak foglalkozás szerinti megoszlását is. tapasztalataik szerint viszonylag nagyon sok szellemi foglalkozású ér közlekedési baleset, de egyre magasabb az arányuk a mezőgazdasági dolgozóknak is. ez többek között a vidék gépjármű forgalmának emelkedésével és a termelőszövetkezeti gazdák köréből kikerülő motorkerékpár- és gépkocsitulajdonosok számának emelkedésével függ össze./mti/

..

9.50/n

-11-

le

bb 22. szeptember végéig - a kiskörut átadásáig - felmossák, kitakarítják a belváros utvonalaival - tizenöt szovjet seprőgépet kap a fővárosi köztisztasági hivatal

i hbj/lk vm ki

1963. augusztus 31.

a tanács körut, a muzeum körut átépítése, az astoria aluljáró építése, a nagyarányú tatarozások, épület-és üzlethelyiségek felújítása, csatornázások, víz-és gázvezetékek szerelése miatt piszkosak a belváros utcái, sokhelyütt a járdát foglalják el törmelékhalomok, néhol több centis a porréteg, ami a nagyobb arányú építkezéseknek szinte vellejárója.

hamarosan, - legalábbis kisebb mértékben - javulással lehet számolni. szeptember végéig befejezik a kisköruton, a deák tér és a kalvin tér közötti szakaszon az ut-és villamosvasút-építési munkálatokat, ugyhogy ezen az utvonalon és környékén helyreáll a rend. októberig sok épület tatarozásával is elkészülnek az építők, tehát lehetőség nyílik a belvárosban nagyobbarányú őszi nagytakarításra. erre felkészül a fővárosi köztisztasági hivatal, már a következő napokban az ellenőr-csoport pontosan felméri, hogy - természetesen büntető tarifa felszámításával - honnan kell a törmeléket elszállítani, ha ennek a kötelezettségének az érdekelt építő vállalatok nem tennének eleget. szeptemberben két - mosógépekből álló - takarító konvoj járja majd az utcákat és éjjelnappal mossák a hézagmentes utburkolatokat. a számítások szerint, amennyire a folyamatban levő építkezések megengedik, felmossák, kitakarítják a belvárosi utcákat. feltétlenül szükséges azonban, hogy a nagytakarítást követően az érdekelték - például az építkezések dolgozói és a házfelügyelők - vigyázzanak a tisztaságra.

nemcsak a belvárosban, hanem az egész fővárosban gondot okoz az utvonalak tisztántartása. a fővárosi köztisztasági hivatal illetékes vezetői elmondották, hogy most már csak uttisztítók alkalmazásával az utcák folyamatos takarítását megoldani nem lehet. nagy a munkaerőhiány is a kézi erővel végzett uttisztítás nagyon gazdaságtalan. elengedhetetlen a gépesítés. sajnos ezen a téren nagy az elmaradás, hiszen a hivatal mindössze pár seprőgéppel rendelkezik, azok is korszerűtlenek, majdnem használhatatlanok. ezen változtatni akarnak. beszereztek két schörting típusu hidraulikus önfelszedő seprőgépet is egy kibo 1100-as típusu kisméretű, de nagyteljesítményű önfelszedő seprőgépet. a megfelelő géptípusok megválasztására további gépeket vásárolnak. az már bizonyos, hogy ebben az évben kapunk a szovjetuniótól 15 mechanikus, nagyteljesítményű seprőgépet, kialakítják a hazai géptípus mintapéldányát, s a következő években 20-25 seprőgépet gyárt a fővárosi köztisztasági hivatal gépműhelye. az első - valóban kezdeti lépések megtörténnek a közutak tisztántartásának gépesítésére és a következő években a nagyobbarányú beruházások hozhatják meg a teljes eredményt./mti/

10.00/n

-12-

bb 28. csaknem 500 új általános és középiskolai tanteremben kezdődik meg a tanítás - az év végéig 1400-zal nő az óvodai helyek száma

i vt/tm vm zs

1963. augusztus 31.

a hétfői tanévnyitón országsszerte tatarozott, szépen rendbehozott iskolák ezrei várják a pedagógusokat és a diákokat, számos helyen pedig új, a legkorszerűbb követelményeknek is megfelelő oktatási intézmények nyitják meg kapuikat. csupán állami beruházásokból szeptember elején 313 általános iskolai és 175 középiskolai tantermet adnak át rendelkezésükre, az óvodai helyek számát pedig négyszázzal növelik.

szeptemberben megkezdődik a tanítás egyebek között az új pécsváradi, szeghalmi, kisteleki, szentesi, dunaujvárosi, móri, győri, püspökladányi, nádudvari, gödöllői, isaszegi, kaposvári, barcsi, fonyódi, nyíregyházi, csengeri, jászberényi, várpalotai általános, illetve középiskolákban. ugyancsak szeptember elején nyitják meg a huszadik kerületben a pöltenberg utcai 16 tantermes gimnáziumot és a kilencedik kerületben az üllői uti új lakótelep 12 osztálytermes általános iskoláját. az új tanintézetekben jól felszerelt tornatermek, napközi, úttörőszoba, szaktantermi helyiségek, szertárak várják a diákokat.

az év hátralévő részében egyébként újabb oktatási intézmények építését fejezik be, így december végéig további 92 általános iskolai, 53 gimnáziumi osztályteremmel gyarapszik az iskolahálózat, az óvodai helyek számát pedig ezerral növelik./mti/

bb 35. „méhkeresztelő”, baranyában - 30-40 százalékkal több mézet gyűjt a „bronzos baranica”,

vid j vm ká

1963. augusztus 31.

„méhkeresztelőt”, tartottak baranyában: egy új méhfajta a bronzos baranica nevet kapta. a név egyrészt a méhek bronzos színére, másrészt a szülőföldjére - baranyára utal. a fajtát kovács istván gyódi méhésztartó, a pécsi állami gazdaság dolgozója tenyésztette ki. 1957-ben figyelt fel arra, hogy az egyik méhcsalád feltűnően sok mézet termel. ezt a családot sosem kellett etetnie télen, noha az elmúlt években rendszeresen gyenge volt a méztermés. saját és méhésztársai mérései alapján kitűnt, hogy ennek a családnak a termelése 30-40 százalékkal meghaladja a többiekét. jellemző a fajtára a rendkívüli szívósság, a nagy életerő. az a méhanya, amelylyel kovács istván a nemesítést elkezdte, hét évig élt és petézett, vagyis majdnem kétszerannyi ideig, mint más méhanyák. a fiatal gyódi méhésztartó céludatos nemesítő munkával, gondos szelektálással eddig 30 bronzos baranica anyát nevelt. a megyei méhésztartó szakszervezet elhatározta, hogy ezt a kiváló tulajdonságokkal rendelkező méhfajtát elterjeszti baranyában./mti/

10.10/n

-13-

bb 22. szeptember végéig - a kiskörut átadásáig - felmossák, kitakarítják a belváros utvonalaait - tizenöt szovjet seprőgépet kap a fővárosi köztisztasági hivatal

i hbj/lk vm ki

1963. augusztus 31.

a tanács körut, a muzeum körut átépítése, az astoria aluljáró építése, a nagyarányu tatarozások, épület-és üzlethelyiségek felújítása, csatornázások, víz-és gázvezetékek szerelése miatt piszkosak a belváros utcái. sokhelyütt a járdát foglalják el törmelék-halmok, néhol több centis a porréteg, ami a nagyobb arányu építkezéseknek szinte velejárója.

hamarosan, - legalábbis kisebb mértékben - javulással lehet számolni. szeptember végéig befejezik a kisköruton, a deák tér és a kalvin tér közötti szakaszon az ut-és villamosvasut-építési munkálatokat, ugyhogy ezen az utvonalon és környékén helyreáll a rend. októberig sok épület tatarozásával is elkészülnek az építők, tehát lehetőség nyílik a belvárosban nagyobbarányu őszi nagytakarításra. erre felkészül a fővárosi köztisztasági hivatal, már a következő napokban az ellenőr-csoport pontosan felméri, hogy - természetesen büntető tarifa felszámításával - honnan kell a törmeléket elszállítani, ha ennek a kötelezettségének az érdekelt építő vállalatok nem tennének eleget. szeptemberben két - mosógépekből álló - takarító konvoj járja majd az utcákat és éjjelnappal mossák a hézagmentes utburkolatokat. a számítások szerint, amennyire a folyamatban levő építkezések megengedik, felmossák, kitakarítják a belvárosi utcákat. feltétlenül szükséges azonban, hogy a nagytakarítást követően az érdekeltek - például az építkezések dolgozói és a házfelügyelők - vigyázzanak a tisztaságra.

nemcsak a belvárosban, hanem az egész fővárosban gondot okoz az utvonalak tisztántartása. a fővárosi köztisztasági hivatal illetékes vezetői elmondották, hogy most már csak uttisztítók alkalmazásával az utcák folyamatos takarítását megoldani nem lehet. nagy a munkaerőhiány is a kézierővel végzett uttisztítás nagyon gazdaságtalan, elengedhetetlen a gépesítés. sajnos ezen a téren nagy az elmaradás, hiszen a hivatal mindössze pár seprőgéppel rendelkezik, azok is korszerűtlenek, majdnem használhatatlanok. ezen változtatni akarnak. beszerezték két schörling típusu hidraulikus önfelszedő seprőgépet is egy kibo 1100-as típusu kisméretű, de nagyteljesítményű önfelszedő seprőgépet. a megfelelő géptípusok megválasztására további gépeket vásárolnak. az már bizonyos, hogy ebben az évben kapunk a szovjetuniótól 15 mechanikus, nagyteljesítményű seprőgépet, kialakítják a hazai géptípus mintapéldányát, s a következő években 20-25 seprőgépet gyárt a fővárosi köztisztasági hivatal gépműhelye. az első - valóban kezdeti lépések megtörténnek a közutak tisztántartásának gépesítésére és a következő években a nagyobbarányu beruházások hozhatják meg a teljes eredményt./mti/

10.00/n

-12-

bb 28. csaknem 500 új általános és középiskolai tanteremben kezdődik meg a tanítás - az év végéig 1400-zal nő az óvodai helyek száma

i vt/tm vm zs

1963. augusztus 31.

a hétfői tanévnyitón országsszerte tatarozott, szépen rendbehozott iskolák ezrei várják a pedagógusokat és a diákokat, számos helyen pedig új, a legkorszerűbb követelményeknek is megfelelő oktatási intézmények nyitják meg kapukat. csupán állami beruházásokból szeptember elején 313 általános iskolai és 175 középiskolai tantermet adnak át rendelkezésükre, az óvodai helyek számát pedig négyszázzal növelik.

szeptemberben megkezdődik a tanítás egyebek között az új pécsváradi, szeghalmi, kisteleki, szentesi, dunaujvárosi, móri, győri, püspökladányi, nádudvari, gödöllői, isaszegi, kaposvári, barcsi, fonyódi, nyíregyházi, csengeri, jászberényi, várpalotai általános, illetve középiskolákban. ugyancsak szeptember elején nyitják meg a huszadik kerületben a pöltenberg utcai 16 tantermes gimnáziumot és a kilencedik kerületben az üllői uti új lakótelep 12 osztálytermes általános iskoláját. az új tanintézetekben jól felszerelt tornatermek, napközi, úttörőszoba, szaktantermi helyiségek, szertárak várják a diákokat.

az év hátralévő részében egyébként újabb oktatási intézmények építését fejezik be, így december végéig további 92 általános iskolai, 53 gimnáziumi osztályteremmel gyarapszik az iskolahálózat, az óvodai helyek számát pedig ezerrel növelik./mti/

bb 35. „méhkeresztelő”, baranyában - 30-40 százalékkal több mézet gyűjt a „bronzos baranica”,

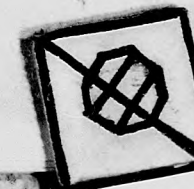
vid j vm ká

1963. augusztus 31.

„méhkeresztelőt”, tartottak baranyában: egy új méhfajta a bronzos baranica nevet kapta. a név egyrészt a méhek bronzos színére, másrészt a szülőföldjére - baranyára utal. a fajtát kovács istván gyódi méhész, a pécsi állami gazdaság dolgozója tenyésztette ki. 1957-ben figyelt fel arra, hogy az egyik méhcsalád feltűnően sok mézet termel. ezt a családot sosem kellett etetnie télen, noha az elmúlt években rendszeresen gyenge volt a méztermés. saját és méhésztársai mérései alapján kitűnt, hogy ennek a családnak a termelése 30-40 százalékkal meghaladja a többiekét. jellemző a fajtára a rendkívüli szívósság, a nagy életerő. az a méhanya, amelylyel kovács istván a nemesítést elkezdte, hét évig élt és petézt, vagyis majdnem kétszerannyi ideig, mint más méhanyák. a fiatal gyódi méhész céltudatos nemesítő munkával, gondos szelektálással eddig 30 bronzos baranica anyát nevelt. a megyei méhész szakbizottság elhatározta, hogy ezt a kiváló tulajdonságokkal rendelkező méhfajtát elterjeszti baranyában./mti/

10.10/n

-13-

bb 21 a második országos grafikai biennálé, tompa-émlékmúzeum avatása, kiállítások, előadások a muzeumi hónap borsodi programjában

vid fm/lk vm fm

1963. augusztus 31.

borsod megyében gazdag programmal készülnek a muzeumi hónapra. a városokban és községekben októberben nyolc kiállítás nyílik. a miskolci herman ottó muzeumban rendezik meg a második országos grafikai biennálét. a kiállításon való részvételre mintegy 900 grafikust kértek fel. a tokaji templom muzeumban a hegyaljai szőlőművelés emlékeit, mezőkövesden a matyó népművészet legszebb alkotásait, borsodnádason pedig a lemezgyár megalakulásának és fejlődésének dokumentumait mutatják be.

új kiállítási intézménnyel is gazdagodik a megye: kelemér községben tompa mihály egykori lakónházát muzeummá alakították át. a muzeumban tompa mihály emléktárgyain kívül láthatók lesznek a költőnek azok a művei is, amelyeket keleméri tartózkodása alatt írt.

az ünnepi hónapban számos tudományos előadást tartanak - többek között - a karcsai templomról, a bükk hegység régészeti kérdéseiről, a matyó föld népdalairól, a tokaji szőlőkultúra néprajzi vonatkozásairól, valamint ózd és környékének népvándorláskori emlékeiről. miskolcon emléktáblát helyeznek el a dajka gábor utcai iskolán, ahol annak idején istvánffy gyula, a palóc-és matyóvidék néprajzgyűjtője tanított. az ünnepség után a városi tanács nagytermében tudományos ülészakra kerül sor. ezen dr. ortutay gyula tart előadást „Istvánffy Gyula munkássága és jelentősége”, címmel. a muzeumi hónapban a megye mintegy 50 helységében a fiatalok részvételével muzeumi vetélkedőket rendeznek./mti/

bb 26. dohányfüzérék sora a jászszági szárítóokban

vid j vm ká

1963. augusztus 31.

a termelészövetkezetek szakavatott kertészei „aratják”, a jászszági homok kincsét, az illatos dohányt. naponta 8-10 holdról, csaknem ember magasságúra nőtt szákról törik a zöld leveleket. az első aljlevelek törése lényegében már befejeződött és jelenleg a legfejlettebb derékleveleket kötik füzérekbe. az illatos levelek átlag 50 centiméter hosszúak. a környék termelészövetkezetei eddig 2500 mázsa levelet fűztek fel és helyezték el a szárítóokban./mti/

10.20/n

-14-

bb 24. a tavalyinál tizennégymillióval több levél és üdvözlőlap a nyári forgalomban

i kf/kf vm ki

1963. augusztus 31.

az idén már a nyári idény kezdetén megkezdődött a „levélhullás”, legalább is a postánál. májustól ugyanis szinte özönlött az üdvözlőlapok tömege a kiránduló és üdülőhelyekről. a 72-es postahivatalban - ahol az országban feladott levelek nagyjából kétszeresét meg - egész nyáron 25-30 kisegítővel erősítették meg a létszámot, s nem egyszer még ez is kevésnek bizonyult. a szokásos napi 550 000-600 000 levél és lap helyett - a vasárnapokat, ünnepeket leszámítva - majd minden nap 700 000 - 800 000 levél adott munkát a postásoknak. a forgalom még most a nyár vége felé sem csökkent, mert augusztusban is 9 olyan nap volt, amikor több mint 800 000 levél érkezett a hivatalhoz. az idei rekordot augusztus 2-án érték el, ezen a napon 947 369 levelet osztottak szét és továbbítottak. ez a mennyiség már a karácsonyi csúcsgorgalomnak is „dícséretére”, válna.

a mozgóposták megerősített személyzete alig győzte a munkát. különösen a kanizsai vonalon, a balaton környéki állomásokon zsákszámra, mázsaszámra adták fel a nyári üdvözlőleveleket. nem egyszer megfigyelték, hogy 40-50, sőt előfordult, hogy csaknem 200 üdvözlőlapot is megcíméztek ugyanazzal az irással. a balatoni hivatalok dolgozóinak is kevés idejük maradt a pihenésre. a nagyobb hivatalokhoz - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a kisebb forgalmu városok postahivatalai adtak néhány fős erősítést.

az üdülők sem panaszkodhattak, hiszen az otthon maradtak is küldtek egy-egy lapot a pihenés két hetében. a fővárosból naponta a szokásosnál tízezerrel-tizenötezerrel több levelezőlapot adtak fel az üdülőhelyekre. a levelezőlapokkal együtt növekedett a pénzforgalom is. a fővárosból naponta többszáz pénzesutalvány indult a balatonra „utánpótlásként”,.

az idén májustól augusztus közepéig összesen 76 millió levelet és lapot - a tavalyinál tizennégymillióval többet - továbbított a posta./mti/

bb 27. 26.000 háztáji biztosítás somogyban

vid j vm ká

1963. augusztus 31.

somogy megyében május eleje óta 102 községben 18 alkalommal pusztított jégverés. a jég jelentős károkat okozott a termelészövetkezeti és a háztáji földeken. az állami biztosító gyorsan felmérte a pusztítást, s a kártérítés jelentős részét már ki is fizette. a biztosítás előnyeiről meggyőződve ezekben a napokban sokan keresik fel az állami biztosító fiókjait, s kötik meg a többféle kárra, tüze, jégverésre és állatelhullásra kiterjedő háztáji biztosítást. eddig 26.000 termelészövetkezeti tag biztosította be háztáji gazdaságát somogyban./mti/

10.36/n

-15-

bb 29. új iskolák és kollégiumok csongrádban

vid tm vm fm

1963. augusztus 31.

Csongrád megyében az új tanévben több új oktatási intézmény kezd meg működését. szentesen megnyitja kapuit a város nyolc-tantermes új középiskolája és kisteleken is nyolc tantermes új gimnáziumot adnak át rendeltetésének. szegeden az egyik leggyorsabban fejlődő városrészben az első kerületben 16 tantermes általános iskola nyílik. kistelek és csanádpalota községekben husz, illetve negyven férőhelyes általános iskolai hétközi otthonok kezdik meg működésüket. az idén a megyében 110-zel több gimnazistát helyeznek el kollégiumokban, mint tavaly. új diákotthon épült a szegedi tanárképző főiskola hallgatóinak. így a város felsőoktatási intézményeinek kollégiumaiban több mint 2000, - a tavalyinál 400-zal több - hallgató elszállásolását biztosítják./mti/

- . -

bb 30. hétszáz dalos egy szinpadon

vid sze vm fm

1963. augusztus 31.

Szombathelyen javában folynak az októberi országos dalostalálkozó előkészületei. az ünnepséget az 1938. évi országos munkás kórus-fesztivál 25. évfordulója alkalmából rendezik. előreláthatólag 3.000 dalos érkezik vas megye székhelyére, ezenkívül további 1000 vendégre számítanak. az 1938-ban fellépett együttesek közül nyolctíz kórus, „Jogutóda”, vesz részt a fesztiválon, többek között a szombathelyi építőmunkások énekegyüttese. ennek tagjai összegyűjtik a 25 évvel ezelőtti szereplés tárgyi emlékeit és kiállításon mutatják be a derkovits-otthonban.

a központi ünnepséget szombathely új művelődési és sportházában tartják, ahol egyszerre 700 dalos lép szinpadra. a bemutatók a város művelődési otthonaiban, intézményeiben és tíz nagyobb községben zajlanak le./mti/

- . -

bb 36. nyolcvan új ápolónő somogyban

vid fm/lk vm

1963. augusztus 31.

befejeződtek a képesítő vizsgák a kaposvári ápolónőképző iskolában. az idén 80 jól képzett ápolónő került ki az intézetből, akiknek zöme a kaposvári megyei kórházban vesz részt másfél éves szakmai gyakorlaton.

a következő tanévre ismét 80 növendéket vesznek fel az ápolónőképző szakiskolába./mti/

- . -

10.43/n

-16-

le

bb 31. angliából rendeltek karcagi kályhacsempét

vid te vm szf

1963. augusztus 31.

a karcagi agyagipari termelőszövetkezetben rusói istvának, a népművészet mesterének tervei alapján mintegy husz színben gyártják a szebbnél szebb cserépkályhák, kandallók csempéit. a művészi kivitelű, karcagi cserépkályhák ma már az ország csaknem valamennyi részén felfedezhetők. a karcagi cserepesek munkái ott vannak a képzőművészeti főiskolán, a hortobágyi csárdában és sok más helyen. új cserépkályhát raknak a budapesti háry borozóban, az erkel cukrászdában és másutt.

a karcagi kályhások hírneve az idén már az ország határain is tuljutott. megrendelés érkezett többek között angliából, mintákat kért Lengyelország, az ndk. a legszebb zöld, drapp, grafit-szürke, aranybarna, krémszínű tálás és más motívumú csempéket kiállításon mutatják be svédországban. a megrendelők kívánságára a mai lakások modern butoraihoz illő, ugynevezett csizozott cserépkályhákat is építenek. a közeljövőben az ndk-ba utazik a szövetkezet küldöttsége, ahol a cserépkályhák építésének új módszerét tanulmányozzák./mti/

- . -

bb 33. elkészült a dunamenti hőerőmű első nagy vízszűrő dobja

vid te vm szf

1963. augusztus 31.

a százhalombattai dunamenti hőerőmű részére mátrai ferencnek, a mélyépítési tervező iroda mérnökének szabadalma szerint öt, újfajta vízszűrő berendezést gyártanak a dunai vasműben. a 6.9 méter magas, harangalaku, dobrendszerű szűrővel a duna vizét tisztítják meg, hogy hűtővízként használhassák az erőműben. a nagyméretű szűrőberendezés gyártásába belesegített a ganz-mávgaz is. a budapesti gyárból visszaérkezett első szűrőt a vasmű általános lakatosüzemében összeszerelték, víznyomással kipróbálták és százhalombattára szállították. a nagyméretű és 24 tonna súlyú szűrődobot különleges tehergépkocsin vitték a dunamenti hőerőműbe.

a további négy szűrődobot folyamatosan az év végéig készítik el./mti/

- . -

010.50/n

-17-

le

bb.25. radioaktív sugárkerteket kap a mezőgazdasági kutatás

i ie/n ká

1963. augusztus 31.

az új növényfajták előállításánál a hagyományos módszerek mellett mind nagyobb szerepet kapnak a radioaktív anyagok. a sugárzás ugyanis teljesen fellazítja a növények ugynevezett örökletes állományát, így rendkívül eltérő, sokféle változatu utódok jönnek létre. ebből a nagyobb választékból a nemesítők könnyebben megtalálják a biológiai, gazdasági, technikai követelményeknek megfelelő, tehát az új fajta átörökítendő tulajdonságokat. magvak besugárzásával már több nemesítő intézetünk foglalkozik, de - a külföldi tapasztalatok szerint - ennél eredményesebb, nagyobb változékonyságot produkál az élő növények radioaktív kezelése. ebből a célból épül most két sugárkert a mezőgazdasági kutatás részére.

az egyik sugárkertet gödöllőn az agrártudományi egyetem, a másikat szigetcsépen a kertészeti és szőlészeti főiskola kapja. mindkettőt széles magas földgát és egyéb védelmi berendezés veszi körül. a kert focusában ólomtetéjű, ólomköppennyel bélelt vasbeton-bunkerban helyezik el a sugárforrást: a 100 millicurie erejű kobalt 60-at. a kezelés idejére ezt a földgáton kívülről irányított manipulációs berendezéssel, ólomernyővel letakarva emelik a növények fölé. a sugárkertekhez egy-egy laboratórium is épül, a besugárzott anyag vizsgálatára. a védelmi berendezésen kívül alakítják ki az összehasonlítás célját szolgáló kontroll-parcellákat.

az agrártudományi egyetem sugárkertjében szántó-földi növényekkel kísérleteznek majd, főleg búzával, míg a szigetcsépi sugárkert a kertészeti növény-nemesítést segíti. a két sugárkert építése és felszerelése az idén befejeződik, úgyhogy jövő tavasszal megkezdődhet a növény-nemesítés legkorszerűbb módszerének alkalmazása./mti/

..

bb.34. ezer vagon burgonya egy gazdaságból

vid/n ká

1963. augusztus 31.

szabolcs-szatmár megye egyik legnagyobb mezőgazdasági üzemében, a nagyecsed-i rákóczi tsz-ben 1000 hold nagyságú területen foglalkoznak burgonyatermesztéssel. az idén kedvezett az időjárás, gyorsan fejlődött a növény, s mire a száraz meleg beköszöntött, a burgonya indája teljesen beárnyékolta a földet. a szövetségi tagjai háromszori kapálással javították földjeik víztárolóképességét. a gondos munka nyomán most gazdag termést takarítanak be. egy-egy holdról átlag 100 mázsa termést szállítanak a tárolóhelyekre, de van egy olyan 80 holdas táblájuk, amely több mint 140 mázsa átlagterméssel fizet. a szövetségi tagjainak a szállítás okozta most legnagyobb gondot. a vasútállomás rakterülete is kicsinek bizonyult, hiszen 1000 vagon burgonyát kell majd továbbítani rendeltetési helyére./mti/

..

11.00/n

-18-

le

bb.32. félszáz témában „vállalják”, a számokat az üzemgazdászok a mecseki szénbányáknál

vid/n szf

1963. augusztus 31.

a pécsi bányatröszt az első között alakította meg önálló üzemgazdasági csoportját. a csoport azóta elemzéseivel jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a pécsi bányáknál a termelés gazdaságossági szempontjai kerültek előtérbe.

különösen sokat foglalkozik a csoport műszaki fejlesztési intézkedések gazdaságosságának vizsgálatával. így például kimutatta, hogy a korszerűbb furókalapácsok használata csupán egy év alatt több mint 30.000 forint megtakarítást eredményezett. a gépi rakodás fokozása a meddő és vegyes elővájási munkahelyeken tavaly háromnegyedmillió forint haszonnal járt. kimutatták, hogy ugyanezen idő alatt a fémtámasz biztosítás, valamint az alapvágati szállítás gépesítésének kiterjedtebb alkalmazása csaknem kilencmillió forint megtakarítást eredményezett. a műszaki fejlesztési intézkedések következtében számottevően csökkent az egy tonna nyerszén kitermelésére felhasznált munkaidő. az elemzések tanúsága szerint egy év alatt több mint 40.000 munkaidőt takarítottak meg ily módon a pécsi bányáknál.

a komlói és pécsi bányákat egyesítő mecseki szénbányászati trösztinél megnövekedett feladatok várnak az üzemgazdászokra. ez év második felében már huszonhat üzemgazdász foglalkozik a trösztinél üzemgazdasági kérdésekkel. ténykedésük mintegy félszáz témára terjed ki. vizsgálják többek között a beruházások célszerűségét. így sikerült a közelmúltban a szabolcsbányai béke-akna szállítási beruházásánál több mint félmillió forintos megtakarítást elérni. a számok ezreinek „vállalásával”, tisztázzák az elkövetkező hetekben a bányászatban elsőként pécsen bevezetett négyegyed, tehát 24 órás, folyamatos termelés gazdasági előnyeit, eredményeit. az a cél ugyanis, hogy a mecseki szénmedence egész területén megvalósítsák ezt a rendszert, amely a termelési berendezések jobb kihasználását biztosítja./mti/

..

bb.38. helyreállítják a sárvári várat

vid/n fm

1963. augusztus 31.

a kőszegi jurisics - vár helyreállítása után napirendre került a többi vasi vár és kastély újjáépítése. az ősszel a megyei szervek az országos műemlék felügyelőséggel tervet dolgoznak ki erre vonatkozólag. a következő nagyobb munka a sárvári vár helyreállítása lesz. ezt a most épülő sopron-balatoni ut fontos állomás-helyévé akarják fejleszteni. falai között múzeumot, turistaszállót, éttermet rendeznek be. a bástyarendszer újjáépítését már megkezdték./mti/

..

11.28/n

-19-

le

bb.39. nagyarányú rekonstrukció a karcagi üvegyárban

vid/te n/szf

1963. augusztus 31.

az idén nagyobb arányú rekonstrukciót hajtanak végre az országos üvegyipari vállalat karcag-berekegyházi üvegyárában. felújítási keretből megkezdték az üvegolvastó kemence átépítését. a régi kemencével naponta egy tonna üveget dolgoztak fel, az átépítés után napi 12 tonnára emelkedik az olvasztókapacitás. eddig szakaszos gyártással állították elő az üveget. a kemence kis befogadóképessége miatt három napra volt szükség ahhoz, hogy az olvasztást, a tisztítást és a kidolgozást elvégezzék. az új nagyteljesítményű kemence segítségével egyazon időben végezhetik mindhárom munka műveletet, s a háromnapos munka egy napra rövidül.

még az idén újjáépülő kemence segítségével fedezni tudják a hazai híradástechnikai ipar üvegballon szükségletét, amelyet eddig tulnyomórészt külföldről elégített ki.

a közelmúltban megkezdték a kiskapacitású, úgynevezett fazekas-kemence átépítését is, amelynek teljesítményét napi ötven kilóról 250 kilóra bővítik. a korszerűsítéssel a járműipar részére évi 200.000 színes stoplámpa, villogó, reflektor és ködlámpa üveget állítanak elő. az ideai rekonstrukcióval a jelenlegi nyolcmillió forintból jövőre már 30 millió forint értékűre emelkedik a gyár termelése./mti/

bb.43. négy új emlékbélyeget hoz forgalomba a posta

i kf/kf n ki

1963. augusztus 31.

a „nagy idők - nagy események”, elnevezésű bélyegsorozat újabb négy értékét - három negyven filléres és egy hatvan filléres bélyeget - adja ki a posta.

a kertészeti szakoktatás 100. évfordulója alkalmából készült 40 filléres bélyegen entz ferencnek a kertészeti szakoktatás egyik megteremtőjének arcképe látható. ugyancsak 100 éves jubileumra - a magyar grafikai gyorsírás évfordulójára - készült a markovits iván arcképét ábrázoló 40 filléres bélyeg. a budapesti zenei hetek alkalmából werner leó zeneszerző arcképét ábrázoló 40 filléres bélyeg kerül forgalomba. a sorozat 60 filléres bélyege eötvös józsefet, a nagy magyar államférfit és íróit ábrázolja.

az új bélyegeket szeptember 3-án hozzák forgalomba, s azok 1964. december 31-ig használhatók fel postai küldemények bérmentésére./mti/

11.32/n

-20-

bb 37. több mint százán tanulják a magyar nyelvet finnország egyetemsein

vid fm/lk vm fm

1963. augusztus 31.

a magyar nyelv „északi követe”, dr. nyirkos istván - aki tavaly a debreceni kossuth lajos tudományegyetem nyelvészeti intézetéből került a helsinki egyetem magyar intézetébe lektornak - most nyári szabadságát tölti hazai környezetben, s a magyar nyelv iránt finnországban tapasztalat érdeklődésről a következőket mondotta az mti munkatársának:

- finnországban a magyar nyelv művelésének nagy múltja van mintegy száz évre vezethető vissza a rokon finn nép érdeklődése nyelvünk iránt. most előkerült adatok alapján 1869-ben oskar blomstadvall finn nyelvész irt először doktori dolgozatot a magyar nyelvről. eddigi ismereteink szerint ez volt a világon az első olyan tanulmány a magyar nyelvről, amelyet külföldi doktori értekezésként irtak. a nagymúltú kapcsolatokat jellemzi az is, hogy a helsinki egyetemen 1925 óta megszakítás nélkül működik magyar lektor. a helsinki egyetemen csaknem hatvanan tanulnak magyarul, ezenkívül turkuban és jyvaskylä-ben oktatják nyelvünket az egyetemeken. helsinkiben a finn-magyar társaság szervezi a nyelvitanfolyamot. jelenleg az országban több mint százán tanulnak magyarul. olavi mätsistö, toivo lyy és onti karanko műfordítók tudomásom szerint újabb magyar irodalmi művek fordításán dolgoznak, ami szintén hozzájárul a magyar-finn kulturális kapcsolatok továbbfejlesztéséhez./mti

bb 40. „szűrővizsgálaton”, a vegyiüzemi beüzemelés - rádióaktív izotopokkal derítik fel a rozsdát

vid te vm szf

1963. augusztus 31.

a veszprémi nehézipari kutató intézet korróziós osztályának mérnökei olyan műszert készítettek, amely lehetővé teszi, hogy a szakemberek „átlássanak”, a fémeken és a fémszerkezetek, csőrendszerek roncsolása nélkül állapíthassák meg a belső rozsdásodás mértékét. a készülékben elhelyezett kobalt 60-as izotop sugárát áthatolnak a fémszerkezeten, ahol a rozsdá már „megette”, elvékonyította a csövek belső falát, nagyobb sugármennyiség hatol át. így a sugármennyiségből meg tudják állapítani, hol kell kicserélni a korródálódott csöveket.

az ötletes műszert, amelyet elsősorban csővezetékek vizsgálatára használnak majd, gépkocsira szerelik és egymás után valószínűsítik „szűrővizsgálatnak”, vetik alá vele a vegyiüzemek „beteg”, beüzemelését./mti/

11.40/n

-21-

bb 42. megvan a remény a rák rejtélyének megoldására - világhírű szovjet tudós elmélete a rák keletkezéséről

i ms/hné vm zs

1963. augusztus 31.

világszerte a kutatók tizezrei vizsgálják a rosszindulatú daganatok keletkezésének, megelőzésének, gyógyításának sokoldalú problémáit. a magyar tudományos akadémia meghívására egy hetet töltött hazánkban l.a. zilber professzor, a világhírű szovjet víruskutató, akinek munkásságát évtizedek óta a rákkutatás tölti ki. a nagynevű tudós legújabb eredményeiről a rákos folyamatok megindulására és lezajlására vonatkozó elméletéről a következőket mondotta az mti munkatársának:

- a kutatók többsége minden országban azt vallja, hogy a rák keletkezésében a legkülönbözőbb okok játszanak szerepet. ma már többszáz rákkeltő anyagot ismerünk és régóta tudjuk, hogy az ionizáló sugárzás /radioaktív sugarak, röntgen-sugár/ ugyancsak rákkeltő hatású lehet. nyitva marad azonban a kérdés: hogyan megy végbe a rákosodás?

- ismeretes, hogy a rákos, daganatos sejt a szervezet örökletesen megváltozott normális sejtje, tehát a rákos sejt szaporodása során keletkező sejtek is daganatosak. tény, hogy a rákot különböző kémiai, illetve fizikai behatások is előidézhetik. ha ennek elméleti magyarázatát összhangba hozzuk a modern genetika megállapításaival, sok, ma még ellentmondónak látszó tény közös nevezőre hozható.

- évtizedek óta tudjuk, hogy különböző vírusok sok állatfajban képesek daganatos betegségeket létrehozására. vizsgálataink - amelyek számos külföldi kutató eredményeivel megegyeznek - azt mutatták, hogy a vírusokkal előidézett állati rákok fejlődésében két szakasz különböztethető meg. az első szakaszban, a rák keletkezésekor még kimutatható a vírus, a másodikban azonban - amikor a daganat fejlődésnek indul - már eltűnik. úgy látszik tehát, hogy a vírus - ellentétben a közönséges fertőző betegségek kórokozóival - csak megindítja a rákos folyamatot, de nem vesz részt irányításában.

- a vírusok azonban nem minden körülmények között okoznak daganatot, hiszen egészséges állatok igen nagy százalékban hordoznak különféle daganatvírusokat is. fontos feladat tehát annak tisztázása, mik a feltételei annak, hogy a daganatvírusok valóban daganatot okozzanak. ugyanez a kérdés vetődik fel a daganatkeltő, cancerogen anyagokkal szemben is.

- az öröklődés az ugynevezett genetikai információk átvitelével történik. az információkat a sejt különleges anyagok /nukleinsavak, fehérjék/ sajátos szerkezeti felépítésében „rögzíti”, a folyamatban szabályozó berendezések is szerepet játszanak. /folyt.köv./

11-45/n

-22-

le

/bb 42. megvan a.....1.folyt./vm

feltevésünk szerint a daganatkeltő vírus, illetőleg a benne levő nukleinsav a sejtbe kerülve, mint kiegészítő genetikai információ, közvetlenül hat és változtatja meg a sejtet, annak öröklődő tulajdonságait. ezzel szemben a rákkeltő anyagok és fizikai behatások nem jelentenek genetikai információt, tehát nem épülnek be a sejt génszerkezetébe, hanem csupán az információ átadását szabályozó berendezést befolyásolják és így idézik elő a sejt tulajdonságainak megváltozását. a cancerogen anyagok kikapcsolhatják bizonyos gátló berendezések működését és ezzel megnyitják az utat a normális sejtekből hiányzó anyagok keletkezéséhez.

- emberi daganatokon - kivéve néhány szemölcsöt - még nem sikerült vírusokat kimutatni. véleményem szerint ennek egyik oka az, hogy eddig - a kutatók mindig lassan növekvő daganatokat tanulmányoztak, abban a stádiumban, amikor a vírusok már el-tűnhettek.

- a rák keletkezésének és a folyamat lezajlásának ezt az elméletét számos kísérleti adat támogatja. jelentőségét abban látom, hogy alapul szolgálhat a különböző vonalakon folyó rákkutatás eredményeinek közös nevezőre hozására és az ellentmondásokat feloldó elmélet kidolgozására. így eljuthatunk a rákos folyamat kezdetének és különböző szakaszainak helyes magyarázatához, - ami - az orvostörténet tanúsága szerint - a sikeres gyógyítás alapfeltétele.

a rákkutatás eddig is sok nagyszerű eredményt ért el és ma már ott tartunk, hogy világosan látjuk, milyen problémák megoldása van még hátra, mire kell erőfeszítéseinket összpontosítanunk. ez teszi jogosulttá azt a reményt, hogy a tudomány végülis győzedelmeskedik és megoldja a rák rejtélyét is.

- első ízben járok Magyarországon - mondotta befejezésül zilber professzor. nagyon örülök, hogy megismerkedhettem a magyar kollégákkal és a különböző intézetekben folytatott magas színvonalú kutatómunkával. remélem, hogy a két ország orvostudományának egyre szorosabbra való kapcsolatai is hozzájárulnak, hogy a nagy titokról lehulljon a fátyol és az emberiség megszabaduljon a szörnyű betegség rémétől./mti/

11.49/n

-23-

le

bb 41. az év első nyolc hónapjában 1700 hizott marhát vásároltak a nyugati kereskedők a szombathelyi állami gazdaságtól

vid j vm ká

1963. augusztus 31.

vas megye legnagyobb mezőgazdasági üzeme, a szombathelyi állami gazdaság évről-évre országosan is kiemelkedő eredményeket ér el a szarvasmarha-hizlalásban. ebben az évben minden eddiginél több, 2550 marhát hizlalnak átlagosan 560-670 kilós súlyra, tehát mintegy másfélmillió kiló élő húst állítanak elő.

a gazdaságban hizlatt magyar-tarka szarvasmarha kedvelt a nyugati országokban is. az idén főleg nyugat-német, olasz és svájci kereskedők 1700 hizott marhát vásároltak meg./mti/

- . -

bb.44. a lottó sorsolások szeptemberi menetrendje

1 kf/kf n ki

1963. augusztus 31.

a sportfogadási és lottó igazgatóság sorsolási naptára szerint szeptemberben hat lottóhuzást rendeznek; kettőt a fővárosban, négyet pedig vidéken. budapestben a tárgynyeremény-sorsolásokat tartják; szeptember 2-án az augusztusit, 30-án pedig a szeptemberit.

szeptember 6-án kisterenyén, 13-án balkányban, 20-án pétfürdőn, 27-én pedig letenyén sorsolják a lottót./mti/

- . -

bb 45. szakmai könyvheteket rendez az építőipar

1 tz/lk vm ki

1963. augusztus 31.

az építők szakszervezete és az építésügyi minisztérium szeptember 1 és 20 között könyvkiállítással és vásárral egybekötött szakmai könyvheteket rendez a fővárosban és a vidéken a minisztériumi és a tanácsi építőipari vállalatok dolgozói számára.

az üzemekben, a nagy munkahelyeken és a munkásszállásokon bemutatják és árusítják azokat a legújabb könyveket és folyóiratokat is, amelyekből a dolgozók megismerhetik az új építési módszereket, az új anyagok felhasználását és az új gépek kezelését./mti/

:

12.00/n

- . -

-24-

bb.46. időjárásjelentés

hmé/n

1963. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 31-én, szombaton délben:

javul az idő

a szovjetunió európai területein napos, száraz az idő. európa többi részén többfelé felhős, esős időjárás uralkodik.

hazánkban tegnap boros volt az idő, az északkeleti határszél kivételével mindenütt esett eső. a csapadék mennyisége a keleti országrészében csak néhány helyen haladta meg a 10 mm-t, a dunántúlon általában 20-30, mm. esett, sőt több helyen mértek 40 mm feletti csapadékot is. véséről /somogy megye/ kárászról baranya megye/ 50, és iharosról/somogy megye / 75 mm-t jelentettek. a hőmérséklet napközben a dunántúlon 17-20, keleten 20-24. sőt az északkeleti határszélen 25-28 fokig emelkedett. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a dunántúlon 11-15, máshol 16-20 fok volt.

ma délelőtt országszerte borult, sokfelé esős volt az idő.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 17.8 fok, volt, a sokévi átlagnál 2.3 fokkal alacsonyabb.

budapesten szombaton délben 12 órakor a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, mérsékelten emelkedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete síófokon 18 fok.

várható időjárás vasárnap estig: felhőzet felszakadozik, holnap már néhány órára napsütés lesz. eső ma még több helyen, holnap már csak előrtan, főleg keleten. mérsékelt északi szél. a völgyekben reggeli ködök. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: keleten 12-16, nyugaton: 7-10, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 18-22 fok között.

a duna vizállása budapestnél 264 cm./mti/

- . -

13.18/n

-25-

le

bb.47. kitüntetések a bányásznapi alkalmából

t sl/lk n ki

1963. augusztus 31.

a népköztársaság elnöki tanácsa a 13. bányásznapi alkalmából kitüntetésekkel adományozott a legjobb eredményeket elért bányaiipari dolgozóknak. a kitüntetések egy részét dobi istván, az elnöki tanács elnöke szombaton délelőtt adta át a parlament kupolacsarnokában. az ünnepségen jelen volt fock jeno, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese, kiss károly az elnöki tanács titkára, lévárdi ferenc nehézipari miniszter, és blaha béla a bányászszakszervezet főtitkára is.

dobi istván üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy bányászaink áldozatkész munkájukért egész népünk szeretetét élvezik. most, a 13. bányásznapi is elismeréssel szólhatunk azokról az eredményekről, amelyek bányászaink munkájához fűződnek. a szénbányászat, tavaly csaknem félmillió tonnával termelt többet mint az azt megelőző évben. 1963 első felében pedig 103,5 százalékra teljesítette tervét. az előző év hasonló időszakához képest az üzemi ~~terület~~ teljesítmény műszakonként 40 kilogrammal növekedett és ma 13 kilogrammal magasabb a tervezettnél. a szénbányászok hősi helytállása a szigorú és hosszú téli időszakban gazdasági életünkben az utóbbi időszak egyik legfontosabb mozzanata volt. ez év első negyedében csaknem 400 000 tonna szenet adtak terven felül az országnak. a tél során erősen megfogyatkozott készletek növelésére népgazdaságunk egy-millió tonna terven felüli szén termelését kérte a szénbányászoktól. a párt és a kormány felhívását megfogadva a bányászok eddig csaknem 700 000 tonna szenet adtak és meggyőződésük -, mondta-, hogy az év végéig bányászaink az egymillió tonnából nemcsak a hátralevő mennyiséget termelik ki, hanem szükség esetén tartalékok képzéséhez is hozzájárulnak. a szénbányászathoz hasonló elismerésre méltó eredmények fűződnek az ásványbányászat, a kőolajbányászat és a bauxitbányászat dolgozóinak munkájához is. dobi istván ezután a bányászok biztonságának, szociális és kulturális helyzetének javulásáról beszélt, szólt a további tervekről, majd a párt, a kormány és az egész magyar dolgozó nép nevében köszönetet mondott odaadó munkájukért.

a kora délutáni órákban a nehézipari minisztériumban lévárdi ferenc nehézipari miniszter további bányaiipari dolgozóknak adott át kitüntetést.

a 13. bányásznapi alkalmából munka érdemrenddel tüntette ki az elnöki tanács alföldi lászlót, az ásványbánya és előkészítő vállalat igazgatóját, dunay sándort, a pécsi uránércbánya vállalat vegyész mérnökét, márton gézát a nim ipargazdasági és üzemszervezési intézetének igazgatóját, patsch ferencet, az országos kőolaj és gázipari tröszt dunántúli kőolajfúrású üzemének főmérnökét, soós józsefet a borsodi szénbányászati tröszt vájárát, tóth g. lászlót a nógrádi szénbányászati tröszt frontcsapat-vezető vájárát és varga lajost a közép-dunántúli szénbányászati tröszt frontmesterét. a szocialista munkáért érdemérem kitüntetést hatvannégyen, a munka érdemérem kitüntetést pedig 128-an kapták meg./mti/

13.50/n

-26-

le

bb 48. naponta 100 felszállás a nagykunsági mezőgazdasági repülőterekről

vid j vm ká

1963. augusztus 31.

a nyári szünet után ismét benépesedtek a mezőgazdasági repülőterek a nagykunságban: az összefüggő, ezerholdas táblákon megkezdődött az őszi vetések előkészítése. a nagykunsági állami gazdaságban két repülőgép rajzolja a köröket. szélcsendes időben naponta 100 felszállást hajtanak végre, és mintegy 400-500 holdnyi területre hintik szét a nagy hatóanyagú karbamid-műtrágyát. ha az időjárás kedvező lesz, itt néhány nap alatt végeznek a munkával és meztúrta vonulnak át. rövidesen munkához látnak a szövetkezeti gazdák szárnyas segítői a mezőturi, a kisújszállási és a tiszaföldvári termelőszövetkezetek földjein is. az idei ősziön mintegy 10.000 hold talajelőkészítésénél segítkeznek a repülőgépek./mti/

bb 49. kubai mezőgazdasági szakszervezeti küldöttség látogatása a medosz-ban

i kz vm ká

1963. augusztus 31.

szófiai és moszkvai látogatás után az elmúlt héten a kubai mezőgazdasági szakszervezet három tagu delegációja tartózkodott hazánkban. tanulmányozták a medosz tevékenységét, s mezőgazdasági üzemeket látogattak meg. szombaton kovács istván, a medosz főtitkára, s a szakszervezet más vezetői baráti beszélgetést folytattak a kubai vendégekkel. a küldöttség vasárnap tovább utazik prágába./mti/

bb 50. jutalom a takarékos iskoláknak győr-sopron megyében

vid fm/lk vm fm

1963. augusztus 31.

a győr-sopron megyei tanács művelődési osztálya megjutalmazza a takarékosági mozgalomban legjobb eredményt elérő iskolákat. az elmúlt tanévben 5 millió forint értékű takarékosági bélyeget vásároltak a megye általános és középiskolásai, s 1.3 millió forinttal haladták meg a tavalyi összeget. szombaton a megyei tanács művelődési osztálya, a pedagógusok szakszervezete és az országos takarékpénztár képviselőinek jelenlétében döntöttek a díjakról. a tétszentkúti általános iskola dia-vetítőt, a hanságfalvai magnetofonkészüléket, a pázmándfalusi televíziót, a horvátkimleai hangosfilm-vetítőt és a győri józsef attila általános iskola világvevő rádiókészüléket kap. a középiskolák közül a soproni erdészeti technikumot, amely országosan a harmadik helyezést érte el - az országos takarékpénztár részesíti pénzzjutalomban./mti/

13.56/n

-27-

le

vkbb 51. országos fogászvándorgyűlés szombathelyen

vid fm/lk vm fm

1963. augusztus 31.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének fogtechnikai szakcsoportja rendezésében szombaton kétnapos fogász vándorgyűlés kezdődött szombathelyen, a markusovszky kórház disztermében. a vándorgyűlésen - amelyre az országból több mint 150 fogorvos és fogtechnikus érkezett - több tudományos előadás hangzik el./mti/

- . -

bb 52. kiállítás esztergomban a hajózás történetéről

vid fm/sze vm fm

1963. augusztus 31.

nagy sándor, a nemrég elhunyt hajómodell gyűjteményéről híres tengerészkapitány az esztergomi balassi múzeumnak adományozta értékes hajómodelljeit. a hajógyártás történetét szemléltető ritka gyűjtemény legszebb darabjaiból szombaton kiállítás nyílt a múzeumban. a 46 modell között több hírneves hajó kicsinyített mása látható, mint például kolombus hajója, a santa maria, az ókori hajók, szállító, halász-és csatahajók modelljeinek többségét a tengerészkapitány készítette, egyrészt pedig tengeri utjairól hozta.

a művészien készített kis hajóknak szép keretet adnak az esztergomi keresztény múzeum értékes, velencei gondolákat, nápolyi és hollandi kikötőket ábrázoló festményei. az esztergomi bibliotéka olyan tizenhetedik-tizennyolcadik századbeli könyvekkel egészítette ki a kiállítást, amelyek korabeli tengeri térképeket, érdekes hajózási történeteket tartalmaznak./mti/

- . -

bb 53. nyolcszáz család vette igénybe a pótmamákat - hétfőtől a tempo ksz is szállít házhoz tüzelőt

t kf/kf vm ki

1963. augusztus 31.

az országos nőtanács kezdeményezésére egy évvel ezelőtt vezette be a tempo ksz a családsegítő szolgálatot. ezzel kapcsolatban szombaton a magyar sajtó házában csányi jánosné a szövetkezet elnöke tartott tájékoztatót a szolgáltatás eredményeiről, a szövetkezet további elképzeléseiről.

a családsegítő szolgálat 70, korra ugyan idősebb, de tevékenységben még fiatalos, főleg nyugdíjas nőt foglalkoztat.

Le /folyt.köy

14,00/n

-28-

/bb 53. nyolcszáz.....1.folyt./vm

egy év alatt 800 család vette igénybe a pótmamákat, illetve a pótnagymamákat, akik összesen 17 040 órát töltöttek beteggondozással, az iskolások házi képzésével, s a gyermekek felügyeletével. a szolgáltatás széleskörű elterjedését talán az ujszerűsége, s az emberek bizalmatlansága gátolja, jóllehet, akik igénybe vették elismerően szóltak róla.

a szövetkezet szeptember 2-től újabb szolgáltatást vezet be, amelyet talán „pótpapa” szolgálatnak is lehetne nevezni. hétfőtől ugyanis a tempo ksz is vállalja kisebb mennyiségű tüzelő házhozszállítását, ami a legtöbb helyen a papák feladata lenne. ez lényegében azok számára teszi szervezetté a tüzelő beszerzést, akik nem a szot tüzelő akcióban veszik meg a téli fűtőanyagot. egyelőre az ötödik, a hatodik, a hetedik és a nyolcadik kerületben kezdik meg a tüker pincéiből a tüzelő házhozszállítását, mázsánként 9 forintos árban. a kísérlet tapasztalatai alapján később kiterjesztik a tüzelő házhozszállítását a főváros valamennyi kerületére./mti/

- . -

bb 54. köszöntő a tanévnyitás alkalmából a rádióban

hné vm zs

1963. augusztus 31.

lugossy jeno, művelődésügyi miniszterhelyettes az új tanév megnyitása alkalmából szeptember 3-án reggel 8 órakor a kossuth-rádióban köszönti a tanulóifjúságot és a pedagógusokat./mti/

- . -

bb 55. angol konzervatívparti képviselő látogatása magyarországon

sze vm zs

1963. augusztus 31.

sir cyril osborne angol konzervatívparti képviselő felelőségével együtt rövid tartózkodásra budapestre érkezett. ez alkalomból látogatást tett incze jeno külkereskedelmi miniszternél és dr.bognár józsefnél, a kulturális kapcsolatok intézete elnökénél./mti/

- . -

14.10/n

-29-

Le

bb 56. csaknem hétszázezer tonna szenet termeltek ki a bányászok augusztus végéig a felajánlott egymillió tonna többletből

i szf/tm vm ki

1963. augusztus 31.

a nehézipari minisztérium szénbányászati főosztálya szombaton jelentette, hogy a szénbányák, előzetes számítások szerint 104 százalékra teljesítették augusztusi termelési tervüket, ez a szám a végső mérlegelési eredmények szerint egy, vagy kéttized százalék-
kal esetleg nagyobb, vagy kisebb lehet, de így sem változtat azon a tényen, hogy a bányászok augusztusban is jól dolgoztak és azzal a tudattal ünnepelehetik a bányásznapot: vállalatuknak megfelelően nagy lépéssel haladtak előre az évi terv egymillió tonnás teljesítése felé.

az augusztusi termeléssel együtt az egymillió tonnás felajánlásból már mintegy 680.000 tonnát teljesítettek, tehát megközelítették a 700.000 tonnát, ami időarányosan igen jó eredmény. egész évi teljes, céltudatos munka következménye ez. már az első negyedében, amikor a legnehezebb volt az ország szénhelyzete, négyszáz-ezer tonna széntöbbletet adtak a népgazdaságnak, nagyobb részét hétköznap termelték ki, de hétfői pihenőjüket feláldozva, néhány vasárnapon is dolgoztak. most ismét vasárnapi műszakok beiktatásával gyarapítják a szénkészletet. ebben az évben eddig összesen 10 vasárnapi műszakot tartottak és néhány még hátra van.

örvendetes jelensége az egymillió tonnás vállalat biztató teljesítésének, hogy a bányák nemcsak egyszerű mennyiségi eredményekre törekednek, hanem sikeresen növelik a lakosság ellátására szükséges háztartási darabosszén arányát is. már az első félévben az erre az időszakra tervezett 30.4 százalékkal szemben a minőségi előírások figyelembe vételével 32.12 százalékra emelték a darabosszén arányát. az arány azóta sem csökkent.

az egymillió tonna széntöbbletért indított derekas munkában a feketeszenet termelő trösztök járnak az élen. legjobban dolgozott eddig a pécsi és a komlói bányák egyesítéséből alakult mecseki szénbányászati tröszt, továbbá a közép-dunántúli, a várpalotai és a tatabányai szénbányászati tröszt, a mecseki tröszt teljesítése augusztus végéig 135.000 tonna. a többiek is sikeresen fáradoznak, hogy ne csak a tervet teljesítsék, hanem az egymillió tonnás többletnek is hozzájáruljanak. különösen nagy gondot fordítanak arra, hogy a vasárnapi műszakok után hétfőn ne essen vissza a termelés. ezt pedig majdnem minden esetben elérték, így például a legutóbbi, augusztus 25-i, vasárnapi műszak után nemhogy csökkent volna, ellenkezőleg az előirányzott fölé emelkedett a termelés.
/folyt.köv./

14.25/n

-30-

d/bb 56. csaknem.....1.folyt./vm

a borsodi és a mátraaljai szénbányászati trösztnél geológiai nehézségek zavarták a munkát az utóbbi időben, mégis mindkét tröszt teljesítette augusztusi tervét.

a jó eredmények jelentős részben annak tulajdoníthatók, hogy a bányák következetesen haladnak a műszaki fejlesztés útján. az 1957 évi néhány száz méteres, korszerűen biztosított front-homlok ma már hétezer folyóméterre növekedett és így fokozottan gépesíthetik a fejtést, meg a rakodást.

a minisztérium szénbányászati főosztályán hozzáfűzték a tájékoztatáshoz, hogy a széntermelés biztató eredményeiben része van a máv-nak is, amely ereje megfeszítésével biztosítja a szükséges kocsimennyiséget a széntöbblet elszállításához. hangsúlyozták azonban, hogy a következő időszakban még nagyobb mértékben számítanak a máv segítségére./mti/

14.50/n

--31--

bb 57. korszerűsítették a kis színpadot

i bi/gk/m/fm

1963. augusztus 31.

bensőséges hangulatu háziünnepség zajlott Le szombaton délelőtt a kis színpadon. több hétig tartó átépítési és szerelési munkák után a színház igazgatósága - a fővárosi tanács és a 6. kerületi pártbizottság képviselőjének jelenlétében - átvette a korszerűsített színpadot és nézőteret. a színpadtér másfél méterrel lett szélesebb és egy méterrel magasabb. rivaldát szereltek fel, amely eddig hiányzott a színpadról. teljesen új világító berendezést helyeztek üzembe, a nézőtérbe nyúló régi reflektorokat leszerelték, és a mennyezetet helyezték el. a közönség kényelmét a nézőtér hűtésére is alkalmas új szellőztető berendezés biztosítja. újrafestették és korszerűsítették a színház előcsarnokát is. /mti/

...-

bb 58. az egykori Lloyd-palota helyén épül fel a magyar tudományos akadémia új könyvtára

i ms/hné/m/zs

1963. augusztus 31.

az építésügyi minisztérium és a magyar tudományos akadémia országos pályázatot írt ki a magyar tudományos akadémia könyvtára új épületének terveire.

az épületet budapesten, a dorottya utca- a roosevelt tér és az apáczai csere jános utca által határolt üres telken emelik.

a pályázat titkos. a legjobb pályamunkák díjazására, illetőleg megvásárlására 200.000 forintot irányoztak elő. a legnagyobb díj összege nem haladhatja meg az 50.000 forintot, a megvásárolt tervek vételára pedig nem lehet kevesebb 10.000 forintnál.

a részletes pályázati feltételeket 1963. szeptember 5-től lehet átvenni az építésügyi minisztérium tervezési főosztályán /budapest 5., beloiannisz utca 2-4, 5. emelet 5./ 30 forintért.

a pályázat határideje 1963 december 9. az eredményt a bíráló bizottság legkésőbb 1963 december 23-ig nyilvánosságra hozza.

x x x

/folyt.köv./

15.50/- szb

-32-

bb 58./az egykori ... 1. folyt./ m

a magyar tudományos akadémia könyvtárának új épületére kiírt tervpályázat az 1826-ban alapított nagymultu könyvtár történetének újabb fejlődési szakaszát jelzi. az akadémia székházával szemben, a volt Lloyd palota helyén épülő új könyvtár a felszabadulás utáni egyik legjelentősebb kulturális beruházásunk és a várba kerülő nemzeti könyvtár mellett a legnagyobb szabású könyvtárépítkezésünk lesz.

az akadémiai könyvtár 1865-től, az akadémia székházában működik. fejlődése különösen a felszabadulás óta rohamos: a könyvtár állomány évi 20.000 kötetrel és 4000 folyóirattal gyarapodik. az akadémiai könyvtár több mint száz ország 2000 tudományos intézményével folytat kiadványcserét. a jelenlegi elhelyezési keretek között a már csaknem egymillió könyvtári egység /könyv, folyóirat, kézirat, mikrofilm/ korszerű raktározására sincs mód, nem is szólva az olvasótermek korlátozott befogadóképességéről.

az új épület előreláthatólag 30-40 éves távlatban biztosítja a gyorsan növekvő állomány elhelyezését, a könyvtári funkciók fejlesztését. /mti/

...-

bb 59. közlekedési balesetek

lk/m/zs

1963. augusztus 31.

a 8. kerületben a mező imre ut és salgótarjáni ut kereszteződésénél szlávik tlborné 73 éves asszony szabálytalanul ment át az uttesten és elütötte egy tehergépkocsi. a figyelmetlen gyalogos súlyos, életveszélyes sérüléssel kórházba került.

a 13. kerületben a váci uton sift sándor 53 éves nyomdászt elütötte egy motorkerékpár, s súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a baleset oka: a gyalogos szabálytalanul ment át az uttesten.

a 4. kerületben az árpád ut 128 előtt harsányi gábor 32 éves technikus személygépkocsival nekiment egy fának, majd a gyalogjárda felzsaladva elütötte lángó istvánné 45 éves tisztviselőt. a baleset következtében megsérült szombati gyula 42 éves gépkocsivezető, a személygépkocsi utasai. a balesetet az okozta, hogy a személygépkocsi vezetője a csuszós uttesten gyorsan hajtott. vezetői igazolványát bevonták.

/folyt.köv./

16.--/-szb

-33-

Handwritten signature

bb 59. /közlekedési ... 1. folyt./ m

a 13. kerületben a váci ut 204 szám előtt ~~mészáros~~ károly 23 éves lakatos személygépkocsival a vasuti aluljárótartó-oszlopoknak ütközött. a baleset következtében horváth sándor 30 éves motorszerelő, a személygépkocsi utasa, súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett, a személygépkocsi vezetője pedig könnyebben megsérült. mészáros ittas állapotban tullepte a sebességkorlátozást. vezetői igazolványát bevonták. /mti/

...-

bb 61. nagy sikerrel mutatkozott be a fővárosi operett színház pozsonyban

i bi/gk/m/fm

1963. augusztus 31.

a fővárosi operett színház együttese, - amely olaszországi és bécsi vendégjáték-sorozata után újabb külföldi vendégszereplésre csehszlovákiába utazott, - augusztus 30-án este nagy sikerrel mutatkozott be a pozsonyi közönség előtt. az 1700 személyt befogadó színház zsufolásig megtelt a magyar vendégegyüttes tiszteletére. műsoron a csárdáskirálynő szerepelt. a közönség melegen ünnepelte honthy hannát, aki annak idején éppen pozsonyban játszott először a csárdáskirálynőben.

az együttes szeptember 4-ig, játszik pozsonyban, szeptember 5-én kassán mutatkozik be és szeptember 6-án érkezik vissza budapestre. /mti/

...-

bb 62. hivatalos nyereményjegyzék a lottó 35. játékhetéről

gk/m/cz

1963. augusztus 31.

a 35. játékhetére beérkezett 4,887.658 darab lottószelvény. öt találatos szelvény nem volt. négy találatot 30 fogadó ért el, nyereményük egyenként 122 191. 25 forint. három találatot 2897 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 632.50 forint. a kéttalálatos nyeremények száma 85,384 darab, ezekre egyenként 21,46 forintot fizetnek. /mti/

...-

bb 63. megkezdődtek a kőszegi várünnepségek

vid/sze/m/fm

1963. augusztus 31.

kőszegen szombaton nagyszámu érdeklődő részvételével megkezdődtek a kétnapos várünnepségek.

/folyt.köv./

16.09/- szb

-34-

bb 63. /megkezdődtek a ... 1. folyt./ m

az országos műemléki felügyelőség képviselője délelőtti ünnepélyesen átadta a város lakóinak az újjáépült jurisics várat, amely ezután kőszeg és vidéke kulturális központja lesz. a vár lovagtermében ünnepi ülést tartott a kőszegi városi tanács. péczeli lászló tanácselnök ünnepi beszédében ismertette az ötéves helyreállító munka fontosabb eseményeit, foglalkozott a vár és a város történetével, kőszeg továbbfejlesztésének terveivel.

az ünnepségen megjutalmazták és kitüntették a helyreállításban kiemelkedő munkát végzett tervezőket, fizikai dolgozókat, társadalmi munkásokat. a kitüntetéseket kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke, vas megye országgyűlési képviselője nyújtotta át. résztvett az ünnepségeken gosztonyi jános, az mszmp vas megyei bizottságának első titkára, gonda györgy, a megyei tanács vb. elnöke és számos más megyei párt- és állami vezető, valamint a vasi képviselőcsoport több tagja.

az ünnepi tanácsülés után a vár udvarán felavatták jurisics miklós szobrát, mikus sándor kossuth-dijas szobrászművész alkotását. az avató ünnepségen gonda györgy megyei tanácselnök mondott beszédet. /mti/

...-

bb 64. lakatos sándor és népi zenekarának stockholmi vendégszereplése

i ol/tr/m/cz

1963. augusztus 31.

lakatos sándor héttagu népi zenekarával svédországba utazott. a magyar együttes 3 hónapig tartózkodik stockholmban, ahol a dominó étteremben szórakoztatják a svéd főváros közönségét. /mti/

...-

16.20/- szb

-35-

Plk

bb 60. magyar államférfiak üdvözlő távirata a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepére

k/m/zs

1963. augusztus 31.

~~Hosi Miniszter~~ elvtársnak, a vietnami dolgozók pártja központi bizottsága elnökének,

a vietnami demokratikus köztársaság elnökének

pham van dong elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság minisztertanácsa elnökének

h a n o i ,

kedves elvtársak!

a vietnami demokratikus köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar forradalmi munkásparaszt kormány, az egész magyar nép és a magunk nevében szívből jövő jókívánságainkat küldjük önöknek és a testvéri vietnami népnek.

a magyar népet őszinte örömmel töltik el azok a sikerek, amelyek a vietnami nép a szocializmus építésében elért. e sikerek, felbecsülhetetlen értékűek abban a harcban, amely az egész vietnami nép egyesítéséért, szabadságának és függetlenségének biztosításáért és boldogabb jövőjéért folyik.

a magyar népköztársaság egész népe mélyszégyen együttérez a szabadságszerető hősi vietnami néppel és támogatja igazságos harcát hazája békés egyesítéséért. nincs messze a nap, amikor a vietnami nép dél-vietnamban véget vet a kegyetlen terror-uralomnak, kiűzi az imperialistákat és egyesíti hazáját.

nemzeti ünnepük alkalmából további sikereket kívánunk a vietnami dolgozóknak a szocializmus építésének minden területén és abban az áthatatos harcban, amelyet a vietnami nép szabadságáért és egyesítéséért folytat.

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának
elnöke,

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, a magyar forradalmi munkásparaszt kormány elnöke.

x x x

/folyt.köv./

16.34/- szb

-36-

bb 60. /magyar államférfiak ... 1. folyt./

péter jános külügyminiszter xuan thuy-nak, a vietnami demokratikus köztársaság külügyminiszterének küldött üdvözlő táviratot az évforduló alkalmából. a szot elnöksége ugyancsak táviratban üdvözölte a vietnami szakszervezetek központi tanácsának elnökségét. /mti/

...

bb. 65. pedagógiai osztály a törökszentmiklósi gimnáziumban

vid/fm/lk/a/fm

1963. augusztus 31.

a törökszentmiklósi bercsényi gimnáziumban ötletes módszerrel vezettek be a megye pedagógushiányának enyhítésére. a középiskolák harmadik osztályát kitűnő - vagy jórendűen végzett diákjai részére pedagógiai osztályt szerveztek. a most kezdődő új tanévben negyven diák két tanulócsoportban készül fel az általános iskolai tanulók oktatására a nevelői pályához kedvet érző diákok, a magyar-országi, illetve matematika-kémia szakokból szereznek alapos ismereteket. a pedagógiai osztály elvégzése után az általános iskolákban felsőtagozatos tanulókat oktatnak a szaktárgyakra közben pedig elvégzik főiskolai, illetve egyetemi tanulmányikat. /mti/

..

bb 66. veszteglő front okozta a háromnapos esőzést - vasárnapra javulás ígérkezik

i cs/gk/m/la

1963. augusztus 31.

meteorológiai fogalmak szerint a szeptember már őszi hónap: sorra utrakelnek mind a vándormadarak, az utcáknak megint a napos oldala népesebb. az idei nyár igazi nagy nyár volt, hasonló az öregek emlegette „igazi békebeli”, nyarakhoz. a viszonylag normális júniust abnormálisan meleg és száraz július követte, az augusztus pedig a július tulkapásait „egyengette”, ugyancsak jellemzője volt az idei nyárnak a zivatarok nagy száma: az ország több vidékén már augusztus közepén tulteljesítette az átlagos évi zivatar-előirányzatot.

az utolsó nyári hónap végén egyébként bőséges izelítőt kapott az ország a hűvös, őszi, csatakos időből. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a hét közepén az atlanti-óceánról érkezett legutóbbi zivatarfront megrekedt a kárpát-medencében, s ez okozta az augusztusban szokatlanul tartós hűvösséget és az esőzést. különösen kiadós esők voltak az ország nyugati felében, ahol átlagosan 30 milliméter csapadék hullott három nap alatt, de gyakoriak voltak a 40-50 milliméteres „adagok”, is, a kaposvári megfigyelőállomás pedig 81 millimétert jelentett. /folyt.köv./

17.01/- szb

-37-

bb 66. /veszteglő front ... 1. folyt./ m

az alföldi tájakon általában 10 milliméter alatti csapadékmennyiség hullott az utóbbi napokban. az északkeleti megyék szombat reggelig csaknem teljesen szárazak maradtak, csupán szombaton kaptak csendes esőket.

a veszteglő front teljesen „felemésztette”, a hét elején újból bontakozó kánikula maradványait, s a dunántúlon szombaton már csak 13-15, az alföld nagy részén 18-20 fokig emelkedtek a maximumok, és csupán debrecenből és nyíregyházáról jelentettek 22 fokot. a balaton vizének hőmérséklete szombaton 18 fokig csökkent.

a legutóbbi jelentések szerint csaknem egész Európában a mienkhez hasonló időjárás uralkodik. kivétel a szovjetunió európai területe, ahol nagy anticiklonrendszer bontakozott ki, s a derült nyár végi napok 26-28 fokosak. egy kisebb anticiklon 20-25 fokos melegeket hozott közép- és nyugat-Európa néhány vidékére. az igazi nyári meleg a földközi-tenger partvidékére húzódott vissza, csupán Spanyolország déli felében, valamint Törökországban mértek még 30-35 fokos hőséget.

a meteorológusok szerint vasárnapra nálunk is javulásra számíthatunk: a veszteglő front lassan keletre, a Kárpátokon túlra húzódik, az ország nyugati és középső vidékein a felhőzet felszabadozik, több lesz a napsütés. vasárnap előreláthatólag már csak a keleti országrészekben ismétlődnek meg az esők. a nappali hőmérséklet országszerte ismét 18-22 fokig emelkedik. /mti/

18.--/- szb

-38-

Rb

mti hivatalos közlemények

1963. augusztus 31.

bb 67. a fővárosi tanács egészségügyi osztályának tájékoztatója a himlő elleni védőoltásokról

i zs/sze/m/zs

1963. augusztus 31.

illetékes helyről kapott tájékoztatás szerint sem Budapesten, sem vidéken újabb himlő-gyanús megbetegedés nem fordult elő.

Budapesten a körzeti gyermekgyógyászati rendelőkben megkezdtek azoknak a védőoltását, akik erre önként jelentkeztek. az érdeklődők tájékoztatására a fővárosi tanács egészségügyi osztálya közli, hogy a jelentkezők az egyes kerületekben az alábbi helyeken kaphatnak védőoltást:

- i. kerület: Mikó utca 12.
- ii. kerület: henger utca 1.
marcibányi tér 1.
völgy utca 19.
boldogasszony utca 28.
- iii. kerület: vörösvári utca 88.
szentendrei utca 197.
- iv. kerület: dózsa György utca 30.
iv/1. védőintézet jókai utca 1.
iv/2. védőintézet főtí utca 52.
- v. kerület: akadémia utca 8.
- vi. kerület: vii. Izabella utca 42.
- vii. kerület: Péterfy Sándor utca 10.
Madách Imre utca 2/6
- viii. kerület: Kállai Éva utca 20.
Trefort utca 3.
Heim Pál Gyermekkórház Üllői utca 86.
- ix. kerület: Szamuely utca 46.
Mester utca 45.
Hámán Kató utca 16-18.
Üllői uti lakótelep, Pöttyös utca 11.
Illatos utca 2-4.
- x. kerület: állomás utca 10.
- xi. kerület: Fehérvári utca 12.
Kököröcsin utca 5.
- xii. kerület: Böszörményi utca 42.
Diana utca 2.
- xiii. kerület: Madarász utca 14-16.
Sallai Imre utca 48.
- xiv. kerület: május 1. utca 7.
Kerepesi utca 78/e.
Erzsébet királyné utca 60/b.

/folyt.köv./

18.33/- szb

-1-

kbb 67. /a fővárosi ... 1. folyt./ m

- xv. kerület: doktor sándor utca 27.
arany jános utca 35.
sződliget utca 32.
- xvi. kerület: jókai utca 2.
rákosi utca 141.
- xvii. kerület: pesti ut 36.
kossuth lajos utca 77.
- xviii. kerület: steinmetz kapitány utca 3.
ady endre utca 79.
- xix. kerület: ady endre utca 124.
- xx. kerület: széchenyi utca 25.
török flóris utca 126.
külső török flóris utca 18.
hősök tere 13. /soroksár/
- xxi. kerület: áruház tér 21-22.
táncsics minály utca 30.
- xxii. kerület: dózsa györgy tér 11. /budafok/
rózsa richárd utca 11.

a felsorolt helyeken vasárnap 9 órától 12 óráig, a következő napokon pedig fél 7 órától 8 óráig, 12-órától 14 óráig és 18 órától 20 óráig oltják a jelentkezőket. /mti/

18.35/- szb

-2-

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 60 számú /magyar államférfiak .../ első bekezdésének első. sorában a név helyesen:

ho si minh

/mti/

bb. 68. a sárospataki rákóczi vár lovagtermében tartotta ülését a borsod megye képviselőcsoport

vid/tm/a/la

1963. augusztus 31.

a borsod megye képviselőcsoport szombaton a sárospataki rákóczi vár történelmi nevezetességű lovagtermében tartotta meg ülését. a tanácskozáson megjelent rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, a központi bizottság tagja és köböl józsef, az országos-tervhivatal főosztályvezetője ott volt az ülésen vass istvánné, az országgyűlés elnöke is. az értekezleten résztvettek a sátoraljaujhelyi járási pártbizottság és a tanács, valamint sárospatak község vezetői, a hazafias népfront, a megye és miskolc város vízügyi szerveinek küldöttei.

gyurák lászló, a megye tanács építési osztályának vezetője részletesen ismertette a megye vízellátásának jelenlegi helyzetét és a fejlesztési terveket.

a beszámolót széleskörű vita követte, majd a délutáni órákban a képviselők hajókirándulásra vettek részt a bodrogon /mti/

bb 69. időjárásjelentés

gk/m/cz

1963. augusztus 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1963. augusztus 31-én, szombaton 19 órakor:

a nappali felmelegedés kisé erősödik

várható időjárás vasárnap estig:

néhány órás napsütés. eső már csak elszórtan, inkább keleten lesz. mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 18-22 fok között. /mti/

19,30/m

- 39 -

bb. 70. Lamberto gardelli vezényelte szombaton este a nagy-
sikerű martonvásári beethoven-hangversenyt

t/vid/gk/a/cz

1963. augusztus 31.

szombaton este 7 órai kezdettel tartották meg a marton-
vásári hangversenykeretben az idei harmadik hangversenyt, amely
együttal a tizedik volt a beethoven emlékmúzeum megnyitása
óta. a szombati hangverseny is a megszokott ünnepi külsőségek
között folyt le, a koncerten résztvett politikai, társadalmi
és művészeti életünk több vezető személyisége. a nagy sikerű
esten a magyar állami hangversenyzenekart - amely ez alkalommal
beethoven i. és vii. szimfóniáját adta elő - Lamberto gardelli,
a hazánkban tartózkodó kiváló olasz karmester vezényel-
te. a közönség lelkesen ünnepelte a zenekar művészeit, élén a
vendégkarnaggyal. /mti/

v é g e

- 40 -

60.008

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 259-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1963. szeptember 1.

bb 1. mintegy 800.000 vendég volt a hajduszoboszlói fürdőnek

vid/fm/lk/m/fm

1963. szeptember 1.

ebben az esztendőben mintegy 800.000 vendég kereste fel a
hajduszoboszlói gyógyfürdőt, s ebből körülbelül félmillióan
a nyári szezonban látogattak el az alföldi fürdővárosba. mi-
vel a fürdőt egész esztendőben üzemeltetik, készülnek az őszi
és téli szezonra. még ebben az esztendőben teljesen átépítik
mind a két fedett medencét, csempékkel rakják ki falait, és
100 új fűthető kabint létesítenek. két nyitott medence is a
fürdőzők rendelkezésére áll. /mti/

bb 2. ifjúsági lakónegyed épül szentesen

vid/fm/lk/m/fm

1963. szeptember 1.

a kisz szentesi városi bizottsága ifjúsági társasház-épi-
tő szövetkezetet alakított az idén. a felszabadulás uton
már befejezés előtt állnak az első négylakásos, egyemeletes
épületek. télre már be is költözhetnek majd az új lakók, akik
a költségek 25 százalékát előre befizették, az építkezéshez
szükséges többi pénzt pedig az otp bocsátotta rendelkezésük-
re, hosszulejáratu hitelre. tizenhat fiatal új házas jut így
a közeljövőben kétszobás- összkomfortos otthonhoz.

a tervek szerint jövőre újabb nyolc egyemeletes, egyenként
négy-lakásos társasházat építenek. /mti/

bb 3. dokumentumfilm a szombathelyi művelődési és sportházról

va/fm/lk/m/fm

1963. szeptember 1.

a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága „ünnepi ajándék”,
címmel filmet készített a szombathelyen létesített művelő-
dési és sportházról. a mintegy harminc perces film bemutatja
a kulturpalota építését, képeket ad a megnyitóról, az állami
operaház vendéggjátékáról. a film szemlélteti a megyeszék-
hely fejlődését, az új létesítményeket is.

az ünnepi ajándék című dokumentumfilmet majd a megye film-
szinnázáiban vetítik. /mti/

- 1 -

9,20/m

me